Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 175 (1175) ◊ Субота, 16 вересня 1995 року ◊ Ціна договірна

Наша мета – регульована державою, соціально орієнтована економіка,

– заявив Президент України Леонід Кучма, виступаючи на Всеукраїнській нараді економістів з доповіддю "Економіка України: актуальні питання її сучасного розвитку".

Узагальнити вітчизняний досвід економічного і соціального розвитку, активізувати наукові дослідження в цій сфері, підтримати передові методи господарювання і визначитися в перспективах, стратегії подальших економічних кроків — такою була мета дводенної Всеукраїнської наради науковців, економістів-практиків, керівників виробництв, підприємців та банкірів.

У роботі наради взяли участь керівники міністерств і відомств, органів виконавчої влади, співробітники адміністрації Президента України, депутати Верховної Ради України. З питань макроекономіки і фінансів, промислової, агропромислової та соціальної політики відбулися засідання секцій. З доповіддю «Основні напрями діяльності уряду в умовах ринкової трансформації економіки України» виступив Прем'єр-міністр України Євген Марчук. А тон активної, ділової дискусії, що розгорнулася ще на пленарному засіданні 14 вересня, задала годинна доповідь Президента України Леоніда Кучми «Економіка України: актуальні питання її сучасного розвитку». **Основні положення доповіді Президента України Леоніда Кучми читайте на 3-й стор.**

Постанова Верховної Ради України

Про компенсацію громадянам України втрат від знецінення грошових заощаджень в установах Ощадного банку України і колишнього Укрдержстраху

Верховна Рада України **постановляє:**

Кабінету міністрів України і Національному банку України при введенні в обіг нової національної валюти України (гривні) передбачити встановлення пільгового порядку обміну грошових заощаджень громадян України в установах Ощадного банку України та колишнього Укрдержстраху за станом на 2 січня 1992 року, маючи на увазі відновлення їх купівельної спроможності.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ

м. Київ, 13 вересня 1995 року

... А від вашого солдата нема секретів навіть в НАТО

Програма співробітництва України і НАТО передбачає відкритість оборонного планування і бюджетного процесу

Україна для досягнення політичних цілей програми НАТО «Партнерство заради миру» домагається відкритості в галузі оборонного планування і бюджетного процесу, забезпечує демократичний контроль над збройними силами, розвиває військові відносини з НАТО з метою спільного планування і навчання.

Про це йдеться у презентаційному документі до програми співробітництва України й НАТО, поданий 14 вересня в Брюсселі на спеціальному засіданні Північноатлантичної ради. Делегацію України очолює міністр закордонних справ Геннадій Удовенко.

Україна і НАТО домовилися про розвиток контактів не лише за програмою «Партнерство заради миру», а й поза її рамками.

Про це заявив на прес-конференції у штаб-квартирі НАТО по закінченні засідання Північноатлантичної ради генеральний секретар НАТО Віллі Клас.

За інформацією із джерел в українській делегації, йдеться про розширення консультацій з політичних і військових проблем щодо безпеки в Європі й у світі.

Перший заступник міністра закордонних справ України Борис Тарасюк заявив, що «про розширення співробітництва поза межами програми говорив міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко на засіданні Північноатлантичної ради в Брюсселі».

Презентацію індивідуальної програми «Партнерство заради миру» Б. Тарасюк назвав «важливим кроком у розвитку відносин НАТО й України».

Особливо це важливо, за його словами, саме тепер, коли в НАТО наближається до завершення дискусія з питання розширення блоку. «У ситуації, коли Україна не виявила бажання вступити до НАТО через законодавчо закріплений «позаблоковий статус», треба було визначити, як будуватимуться відносини України і НАТО в нових умовах», — сказав Б. Тарасюк.

Не спіткнутися б тепер на політичних амбіціях

«Я певен у позитивному розв'язанні», — саме так висловився Генеральний секретар Ради Європи Даніель Таршис під час зустрічі з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом щодо розгляду питання про вступ України до Ради Європи на Парламентській Асамблеї у Страсбурзі 26 вересня.

Олександр Мороз зі свого боку також не бачить перешкод на шляху реалізації Україною вже в цьому році своєї давньої мети. На його думку, виконано всі умови вступу, висунуті РЄ до України. На запитання, поставлені влітку однією з найстаріших європейських інституцій до нашої країни стосовно зовнішньої та внутрішньої політики України, Верховна Рада дала переконливі письмові відповіді.

Читайте в суботньому випуску:

Парламентська хроніка

Щоб не кортіло зводити мости вздовж ріки

Денне й вечірнє засідання
14 вересня

Парламент продовжив обговорення законопроекту про промислово-фінансові групи, висловлюючи, як і раніше, власне бачення цього документа.

Тим і пояснюються часті й доволі тривалі суперечки народних депутатів довкола того чи іншого положення законопроекту. Особливо гарячі дебати спричинили питання про те, чи здійснювати державне регулювання не лише кінцевої, а й проміжної продукції; чи зобов'язані будуть учасники ПФГ подавати консолідований звіт до органів податкової інспекції й статистики тощо. За задумом парламенту, контроль за діяльністю промислово-фінансових груп здійснюватимуть податкова інспекція, Національний банк, Антимонопольний комітет та інші державні органи, а також аудиторські організації.

Досить великий перелік і причин, за якими ПФГ можна реорганізовувати й ліквідовувати. На додаток один з народних депутатів наполягав на тому, що ліквідовувати чи реорганізовувати ПФГ обов'язково треба і з причин недоцільності їхньої економічної діяльності, якщо таку буде виявлено (щоб, як він сказав, цим групам не заманулося будувати міст вздовж Дніпра, а не впоперек).

Парламентарії зійшлися також на тому, що внутрішні ціни ПФГ не можуть бути нижчі від фактичної собівартості виробництва. А з метою відвернення можливих порушень у бартерних операціях, насамперед уникнення сплати податків, вирішили заборонити реалізовувати проміжну продукцію саме бартерним шляхом.

(Закінчення на 4-й стор.).

Постанова

Верховної Ради України

Про деякі питання проведення виборів народних депутатів України 10 грудня 1995 року

У зв'язку з призначенням Верховною Радою України виборів народних депутатів України по 45 виборчих округах, в яких народні депутати не були обрані, і зверненням Центральної виборчої комісії щодо тлумачення деяких положень Закону України «Про вибори народних депутатів України» та відповідно до пунктів 7 і 19 статті 97 Конституції України і пункту 1 статті 17 Закону України «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні» Верховна Рада України **постановляє:**

Роз'яснити, що вибори народних депутатів України 10 грудня 1995 року проводяться за нормами Закону України «Про вибори народних депутатів України», що регулюють порядок проведення повторних виборів.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ

м. Київ
13 вересня 1995 року

РЕЗУЛЬТАТИ ПОІМЕННОГО ГОЛОСУВАННЯ

питання № 22

Голосування проведено 14/09/95 12 годин 48 хвилин

Про ст.2.5. проекту Закону «Про промислово-фінансові групи в Україні» в редакції Комісії («Підприємства, установи, організації України можуть бути учасниками тільки однієї ПФГ. У складі учасників ПФГ може бути тільки один банк»)

В голосуванні взяло участь 309

ЗА — 209, ПРОТИ — 4, УТРИМАЛОСЬ — 31, НЕ ГОЛОСУВАЛО — 65

Рішення ПРИЙНЯТЕ

Агафонов А. В.	289	НЕ ГОЛ.
Азаров М. Я.	115	....
Аксененко С. І.	254	ЗА
Алексєєв В. Г.	369	...
Альошин В. Б.	224	ЗА
Ампілогов В. Ф.	116	НЕ ГОЛ.
Анісімов Л. О.	178	ЗА
Аннєнков Є. І.	245	ЗА
Бабич В. Г.	97	.....
Байрак М. В.	83	ЗА
Бандурка О. М.	390	ЗА
Бардин Я. Б.	216	ЗА
Безсмертний Р. П.	220	УТРИМ.
Безуглий А. Г.	398	НЕ ГОЛ.
Бережний О. Т.	391	ЗА
Бєльський В. І.	189	ЗА
Биченко М. І.	382	ЗА
Білас І. Г.	278	....
Білоус В. О.	317	...
Бобриньов О. В.	43	ЗА
Боделан Р. Б.	312	НЕ ГОЛ.
Боженко О. В.	285	...
Бойко Б. Ф.	360	...
Болдирєв Ю. О.	112	ЗА
Бондаренко В. С.	252	ЗА
Борзих О. І.	238	...
Боровик О. Г.	447	ЗА
Бородіч Л. В.	91	...
Бортник В. Ф.	413	...
Брит В. П.	194	ЗА
Бряузов В. П.	52	ЗА
Бублик Ю. Т.	354	ЗА
Буздуган Ю. О.	438	...
Бурячинський О. М.	342	...
Бутейко А. Д.	70	...
Буткевич В. Г.	59	НЕ ГОЛ.
Васильєв Г. А.	109	ЗА
Васюра І. І.	428	...
Ващук К. Т.	69	ЗА
Вернигора Л. М.	332	НЕ ГОЛ.
Верхогляд В. К.	409	ЗА
Вишнєвецький Г. В.	120	ЗА
Вінський Й. В.	411	ЗА
Вітович О. В.	275	УТРИМ.
Вітренко Н. М.	346	ЗА
Волковецький С. В.	199	УТРИМ.
Гаманюк Л. Ю.	84	ЗА
Гармаш Л. І.	375	...
Гарькавий В. І.	106	ЗА
Гетьман В. П.	426	ЗА
Гладуш В. Д.	92	ЗА
Глух І. В.	290	...
Глухівський Л. Й.	277	УТРИМ.
Гмиря С. П.	240	ЗА
Говорун В. П.	311	ЗА
Головатий С. П.	19	НЕ ГОЛ.
Головко А. Ф.	410	ЗА
Головко В. І.	318	НЕ ГОЛ.
Голубченко А. К.	188	ЗА
Гончар В. А.	304	ЗА
Горбаль М. А.	359	УТРИМ,
Горбатов В. М.	37	ЗА
Горбатюк М. Д.	158	ЗА
Горбатюк М. П.	16	ЗА
Горинь Б. М.	356	УТРИМ.
Горохівський Л. Т.	358	ЗА
Гошовська В. А.	386	ЗА
Грабар М. Ф.	176	...
Григорович Л. С.	204	УТРИМ.
Грінцов І. Г.	355	...
Гурвіц Е. Й.	294	...
Гуров В. М.	90	ЗА
Даниленко А. С.	221	НЕ ГОЛ.
Данча М. Д.	175	...
Дем'ян Г. В.	281	УТРИМ.
Динейкін Г. І.	250	...
Дідик П. А	380	ПРОТИ
Діхтяренко Г. Ю.	420	ЗА
Дмитренко О. І.	244	УТРИМ.
Довганчин Г. В.	436	...
Довгань С. В.	400	НЕ ГОЛ.
Долженко Г. П.	450	ЗА
Дондик М. І.	149	ЗА
Донченко Ю. Г.	259	ЗА
Дорошевський М. В.	34	ЗА
Драгомарецький С. Д.	295	ЗА
Дронь А. А.	449	...
Дудченко М. П.	408	ЗА
Дурдинець В. В.	229	...
Душейко П. Г.	429	ЗА
Дьомін О. О.	371	...
Євдокімов В. О.	301	...
Євтухов В. І.	448	...
Єгудін В. І.	39	ЗА
Єльяшкевич О. С.	394	ЗА
Ємельянов В. М.	283	...
Ємець О. І.	260	ЗА
Єрмак А. В.	193	...
Єськов В. А.	241	ЗА
Жеребецький Є. П.	270	ЗА
Жир О. О.	93	ЗА
Жовтяк Є. Д.	219	УТРИМ.
Жулинський М. Г.	64	ЗА
Жумикін А. П.	24	ЗА
Заборний М. В.	208	ЗА
Завалевська В. О.	232	ЗА
Заварзін М. В.	129	ЗА
Загородній Г. Д.	212	ЗА
Заєць І. О.	18	ЗА
Запорожець Ю. М.	286	...
Зарудний А. А.	362	УТРИМ.
Засуха А. А.	210	...
Звягільський Ю. Л.	110	...
Золотарьов А. І.	352	...
Іванов В. О.	393	ПРОТИ
Ігнатенко О. С.	363	...
Ілюшин В. О.	237	ПРОТИ
Ілясевич Я. М.	282	УТРИМ.
Іоффе Ю. Я.	248	НЕ ГОЛ.
Кавун В. М.	54	ЗА
Кальник В. М.	164	НЕ ГОЛ.
Камінський Л. О.	141	ЗА
Калустян В. Н.	327	ЗА
Карасик В. М.	387	ЗА
Карасик Ю. М.	427	...
Кармазін Ю. А.	299	ЗА
Карнаух М. В.	323	ЗА
Карпачова Н. І.	28	...
Карпов О. М.	373	...
Кашляков М. Д.	368	ЗА
Квятковський І. В.	49	НЕ ГОЛ.
Кендзьор Я. М.	280	ЗА
Кириченко М. О.	329	ЗА
Кириченко С. О.	395	...
Кияк Т. Р.	431	УТРИМ.
Півшик П. А.	326	ЗА
Кірімов І. З.	218	...
Кіяшко С. М.	108	ЗА
Климпуш О. Д.	172	ЗА
Ковалко М. П.	325	ЗА
Ковтунець В. В.	333	НЕ ГОЛ.
Коген Ю. Б.	36	ЗА
Кожевников Б. М.	113	...
Кожин Б. Б.	203	УТРИМ.
Кожушко О. М.	145	ЗА
Коліушко І. Б.	272	НЕ ГОЛ.
Коломойцев В. Е.	239	...
Кондратюк А. О.	55	ЗА
Корнелюк В. М.	72	ЗА
Коропенко А. А.	85	ЗА
Коршинський І. Ю.	174	ЗА
Косів М. В.	279	...
Косолапов А. Г.	389	НЕ ГОЛ.
Костенко Ю. І.	23	...
Костицький В. В.	195	НЕ ГОЛ.
Костицький М. В.	201	НЕ ГОЛ.
Коструба І. Ф.	166	НЕ ГОЛ.
Костюченко Л. М.	77	ЗА
Кочерга В. Г.	122	ЗА
Кочерга В. П.	88	...
Кочерга В. С.	247	ЗА
Кравчук В. І.	215	ЗА
Кравчук Л. М.	364	...
Крандакова О. В.	38	...
Красняков Є. В.	118	НЕ ГОЛ.
Кризський Ю. О.	246	ЗА
Крук Ю. Б.	305	ЗА
Круцик Р. М.	202	УТРИМ.
Кудревич О. А.	392	ЗА
Кужель О. В.	181	...
Кузнєцов П. С.	127	ЗА
Кузьменко С. Л.	179	ЗА
Кулаков А. А.	328	...
Кулініч В. В.	222	УТРИМ.
Лавриненко М. Ф.	345	ЗА
Лавринович О. В.	274	НЕ ГОЛ.
Лазаренко П. І.	105	ЗА
Ландик В. І.	114	ЗА
Лановий В. Т.	17	...
Лантух В. І.	56	ЗА
Левченко А. І.	243	ЗА
Литвин В. В.	79	...
Лінчак М. С.	217	ЗА
Лобенко А. О.	303	ЗА
Лук'яненко Л. Г.	68	...
Луньов Г. О.	191	ЗА
Лупаков Є. О.	433	УТРИМ.
Лященко К. Д.	94	ЗА
Магда І. І.	98	ЗА
Малєвський О. Т.	404	УТРИМ.
Манчуленко Г. М.	435	...
Марковська Н. С.	47	ЗА
Мармазов Є. В.	234	ЗА
Марченко В. Р.	348	ЗА
Масенко О. М.	330	ЗА
Масол В. А.	446	ЗА
Матковський О. Б.	339	ЗА
Мельник В. С.	89	НЕ ГОЛ.
Мельник П. Я.	306	...
Мельник С. І.	161	...
Меркушов В. Т.	78	ЗА
Миримський Л. Ю.	25	ЗА
Михайленко С. М.	76	НЕ ГОЛ.
Мірошниченко Л. М.	136	ЗА
Мірошниченко Ю. О.	26	НЕ ГОЛ.
Мішура В. Д.	225	ЗА
Мовчан П. М.	198	НЕ ГОЛ.
Мозер Г. Е.	154	ЗА
Моісеєнко В. М.	131	ЗА
Мороз О. О.	223	ЗА
Мосійчук С. О.	160	НЕ ГОЛ.
Москаленко А. І.	104	ЗА
Мостиський А. Б.	67	ЗА
Моцпан А. Ф.	146	...
Мулява В. С.	197	ЗА
Мусіяка В. Л.	378	ЗА
Мухін В. В.	370	ЗА
М'ясковський М. М.	310	ЗА
Найда Г. І.	396	УТРИМ.
Недвига Г. М.	57	ЗА
Недригайло В. М.	152	ЗА
Немировський В. Л.	309	ЗА
Нідзієв О. І.	214	...
Ніколаєнко С. М.	402	ПРОТИ
Новіков О. В.	209	...
Носов В. В.	319	ЗА
Овчаренко П. П.	73	ЗА
Олексєєнко В. К.	151	ЗА
Олійник Б. І.	190	НЕ ГОЛ.
Ольховський Б. І.	388	НЕ ГОЛ.
Омеліч В. С.	100	ЗА
Омельченко Г. О.	322	...
Омельчук Р. Ю.	334	НЕ ГОЛ.
Оробець Ю. М.	15	НЕ ГОЛ.
Осадчук П. І.	206	...
Осташ І. І.	269	НЕ ГОЛ.
Охрименко К. О.	123	ЗА
Павленко Е. І.	27	НЕ ГОЛ.
Павловський М. А.	406	ЗА
Паламарчук В. О.	291	ЗА
Панасовський О. Г.	147	НЕ ГОЛ.
Парасунько М. В.	51	ЗА
Парубок О. Н.	424	...
Пасечна Л. Я.	126	ЗА
Пасько С. О.	425	ЗА
Пейгалайнен А. В.	143	ЗА
Петренко А. А.	153	ЗА
Петренко Д. Д.	255	ЗА
Петренко М. І.	230	...
Петрук В. І.	336	ЗА
Пєхота В. Ю.	374	ЗА
Пилипенко М. В.	29	НЕ ГОЛ.
Пілипчук В. М.	196	УТРИМ.
Пинзеник В. М.	264	...
Писаренко А. А.	111	ЗА
Пискуновський К. В.	63	НЕ ГОЛ.
Піменова Н. П.	42	ЗА
Платовський Є. В.	288	...
Плоткін В. Г.	307	...
Плющ І. С.	445	УТРИМ.
Поживанов М. О.	135	ЗА
Понеділко В. І.	182	ЗА
Пономаренко Б. Й.	422	ЗА
Попеску І. В.	434	НЕ ГОЛ.
Попов Д. А.	308	ЗА
Поровський М. І.	341	НЕ ГОЛ.
Пронюк Є. В.	205	ЗА
Процев'ят Т. І.	268	...
Пудрик В. Ю.	134	НЕ ГОЛ.
Пустовойтовський В. С.	384	ЗА
Пшенична О. М.	40	ЗА
Радченко Г. Ф.	442	ЗА
Радько В. І.	351	ЗА
Райковський Б. С.	385	ЗА
Ратушний М. Я.	361	...
Раханський А. В.	30	ЗА
Ричагов Г. В.	316	УТРИМ.
Роєнко В. Г.	423	ЗА
Рудченко М. М.	163	НЕ ГОЛ.
Рябець М. М.	173	ЗА
Рябченко О. В.	75	ЗА
Савченко В. Г.	80	НЕ ГОЛ.
Садько В. Г.	102	ЗА
Самойлик К. С.	403	НЕ ГОЛ.
Самофалов Г. Г.	121	ЗА
Сас С. В.	231	...
Сахань І. Я.	417	...
Свято В. П.	416	УТРИМ.
Севрюков В. В.	297	ЗА
Селіфонтьєв С. І.	86	ЗА
Семенчук В. М.	415	УТРИМ.
Семенюк В. П.	159	ЗА
Семиноженко В. П.	366	...
Сидоренко Г. В.	162	ЗА
Сизенко Ю. П.	177	ЗА
Симоненко В. К.	298	...
Симоненко І. П.	440	...
Симоненко П. М.	150	...
Сирота М. Д.	418	...
Сікалов В. І.	119	НЕ ГОЛ.
Сінченко С. Г.	242	...
Скіпальський О. О.	66	ЗА
Сластьон Ю. Ф.	401	НЕ ГОЛ.
Смірнов Є. Л.	61	...
Снігач А. П.	399	НЕ ГОЛ.
Соболєв С. В.	183	ЗА
Сокерчак В. М.	314	ЗА
Сліженко Ю. П.	165	ЗА
Старовойтова Г. М.	32	ЗА
Степанов М. В.	257	...
Степанов О. П.	439	ЗА
Степанов П. С.	236	ЗА
Степанюк Д. П.	87	...
Степенко В. І.	331	ЗА
Стецьків Т. С.	273	НЕ ГОЛ.
Стешенко О. М.	256	ЗА
Сторіжко В. Ю.	349	...
Стоян О. М.	62	...
Стретович В. М.	58	ЗА
Судницин Ф. С.	184	ЗА
Сургай М. С.	142	ЗА
Суслов В. І.	383	ЗА
Танюк Л. С.	267	НЕ ГОЛ.
Таран М. В.	180	ЗА
Таран (Терен) В. В.	321	ЗА
Таранов О. В.	372	...
Татаринов А. А.	132	НЕ ГОЛ.
Терець В. М.	187	ЗА
Терещук В. В.	138	УТРИМ.
Терьохін С. А.	320	...
Тима Ю. К.	365	УТРИМ.
Тихонов Ю. Т.	101	ЗА
Тітенко В. Г.	313	ЗА
Ткаченко В. А.	347	УТРИМ.
Ткаченко О. М.	430	...
Ткаченко С. К.	192	НЕ ГОЛ.
Товт М. М.	169	УТРИМ.
Тодоров Є. С.	185	ЗА
Тютін В. О.	74	ЗА
Угаров Г. Ю.	186	...
Уланов В. М.	258	ЗА
Улинець В. Г.	168	ЗА
Устич С. І.	171	...
Філіпчук Г. Г.	437	...
Харламов В. Г.	103	ЗА
Хмара С. І.	261	НЕ ГОЛ.
Хмельовий А. П.	140	ЗА
Хомич М. В.	338	ЗА
Худомака В. П.	95	ЗА
Хунов А. І.	130	НЕ ГОЛ.
Целих Ю. Г.	233	ЗА
Цибенко П. С.	249	...
Цушко В. П.	315	ЗА
Чапюк Р. С.	71	НЕ ГОЛ.
Чеботарьов В. П.	227	ЗА
Чейпеш С. І.	170	...
Чемерис В. В.	265	НЕ ГОЛ.
Червоній В. М.	335	НЕ ГОЛ.
Черенков О. П.	253	ЗА
Череп В. І.	350	ЗА
Черепков В. Ф.	117	ЗА
Чернявський О. П.	353	ЗА
Чечетов М. В.	125	...
Чивюк М. В.	292	...
Чиж І. С.	414	НЕ ГОЛ.
Чикал А. В.	156	НЕ ГОЛ.
Чобіт Д. В.	271	УТРИМ.
Чорновіл В. М.	357	НЕ ГОЛ.
Чорноусенко О. І.	379	ЗА
Чукмасов С. О.	81	ЗА
Чулаков Є. Р.	99	ЗА
Чумак М. В.	443	ЗА
Чумаченко М. І.	441	ЗА
Чупахін О. М.	381	ЗА
Чурута М. І.	251	ЗА
Шаланський А. М.	226	ЗА
Шамарин О. М.	144	НЕ ГОЛ.
Шандрюк О. І.	266	УТРИМ.
Швидкий П. Є.	276	НЕ ГОЛ.
Шевченко В. І.	133	НЕ ГОЛ.
Шевченко В. Ф.	213	УТРИМ.
Шевченко В. І.	340	...
Шейко П. В.	444	НЕ ГОЛ.
Шеренін Ю. Л.	44	ЗА
Шестаков В. П.	137	....
Шеховцов О. Д.	128	ЗА
Шибко В. Я.	82	ЗА
Шишкін В. І.	296	...
Шкрабак П. А.	293	НЕ ГОЛ.
Шпек Р. В.	200	...
Шулежко М. Я.	421	...
Щербань В. П.	107	...
Щербань Є. О.	148	НЕ ГОЛ.
Юхимчук А. П.	50	ЗА
Юхновський І. Р.	263	ЗА
Яблонський В. А.	407	ЗА
Яворівський В. О.	228	ЗА
Ягоферов А. М.	235	НЕ ГОЛ.
Яковенко В. П.	412	...
Яковенко О. М.	124	ЗА
Ямковий І. О.	60	НЕ ГОЛ.
Янко С. В.	139	ЗА
Яровенко В. С.	53	ЗА
Ярошинський Б. Х.	337	НЕ ГОЛ.

НАША МЕТА — РЕГУЛЬОВАНА ДЕРЖАВОЮ, СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНА ЕКОНОМІКА

Започатковано позитивні процеси

Насамперед вони полягають у зламі чотирирічної тенденції до падіння реальних доходів населення, забезпеченні відносної стабілізації виробничого процесу та деяких позитивних зрушеннях у фінансово-кредитній сфері.

За нашими оцінками, фаза санації, в яку поступово входить економіка, або точніше — фаза економічного пожвавлення, займе одиндва роки, тобто 1996 і, можливо, першу половину 1997 року.

Зародження і розвиток стабілізаційних процесів, хоча, повторюю, добре розумію їх нестійкість і далеко не повну завершеність, ставить нас перед необхідністю визначення основних засад післякризового розвитку.

Якою має бути модель такого розвитку? Це далеко не риторичне питання. Очікуваний вихід з кризи вимагає від нас вже сьогодні виважених і науково обгрунтованих уявлень щодо вектору наступних перетворень, які б сприймали суспільна думка та більшість населення.

Не можна сліпо копіювати чужий досвід

Осмислюючи основні контури та шляхи утвердження моделі післякризового розвитку, тобто моделі економіки, з якою Україна увійде в наступне тисячоліття, ми, зрозуміло, прагнемо якнайшвидше увібрати весь позитивний досвід світової цивілізації, те, від чого були відгороджені впродовж семидесяти років.

Разом з тим світовий досвід промовисто свідчить: жодна країна, що досягла успіхів у розбудові власної держави, не збочувала на шлях сліпого копіювання чужого досвіду, зокрема в розв'язанні нагальних економічних питань. Щодо відомих країн, з якими пов'язується так зване економічне чудо (Японія, Німеччина) нових індустріальних держав, то кожна з них у своєму розвиткові максимально спиралася не лише на власну економічну специфіку, а й історичні традиції, генетичні коріння, національну ідентичність та культуру своїх народів.

Ми ж часто-густо, з одного боку, сповідуємо наміри розбудови великої самостійної держави, з іншого — чванимося тим, що прагнемо бути «такими як усі». Усе це — предмети постійних дебатів у громадському середовищі.

Моя позиція відома: ми не можемо сліпо копіювати західну модель економіки. Те, що Захід пройшов за декілька сторіч, нам необхідно здолати максимум за одне — півтора десятиріччя. Модель розвитку залежить від стартового поля. В Європі своє стартове поле. У нас же, і це зрозуміло кожному, принципово інше. Вже одне це, на мій погляд, переважає усі аргументи сторонників ідеї механічного наслідування шляху розвитку західних країн.

Пріоритетним напрямком розвитку наших зовнішніх стосунків є Росія. Її досвід реформування виключно важливий для всіх країн з перехідною економікою, в тому числі і для України.

Але якщо брати до уваги сучасні особливості економіки України, її принципово інші структуру виробництва, механізми енергозабезпечення, а це суттєві відмінності, специфіку геополітичного становища, то для будь-якої неупередженої людини очевидною є необхідність власної концепції реформування української економіки.

Розуміння всього цього — визначальна передумова осмислення основ майбутньої моделі економіки України. Наш народ ніколи не погодиться на роль другорядної держави, що плететься у хвості і повторює будь-чиї експерименти. Адже великою ціною далася нам державність. Сотні років ми йшли до неї і, що називається, вистраждали її. Тому мусимо підходити до справи економічного, як і державного будівництва загалом, з максимальною міркою.

Доречним в цьому плані буде нагадати про виключно високий докризовий економічний потенціал України. Чому ми сьогодні вже готові замовчувати це? Хіба це не є самоприниженням?

Звичайно, оцінки попереднього етапу розвитку не можуть бути однобічними.

Правдою є і те, що наша економіка була однією з найпотужніших в Європі за загальним рівнем виробництва на душу населення, і в той же час малоефективною, а рівень життя народу в якісному вимірі — набагато нижчий від середньоєвропейських стандартів і навіть деяких республік колишнього Союзу, скажімо Балтійських.

Адміністративно-командна модель економіки повністю себе вичерпала ще задовго до розпаду Союзу — в середині 70-х років або й раніше.

А відтак — то потрібно по-іншому, ніж окремі політичні сили, оцінювати кризу, яку ми нині переживаємо. Вона — об'єктивний етап відмирання старого і народження нового в економіці і суспільстві.

Наша біда в тому, що впродовж п'яти років ми не змогли повною мірою скористатися цим аспектом кризи, надати йому високого динамізму. Руйнуючи, і цілком справедливо, старе та віджиле, ми не зуміли діяти за діалектичними законами суспільного розвитку. Внаслідок таких інерційних дій почало гинути й позитивне.

У 1993 році Україна пережила найвищий у світі злет інфляції — ціни виросли більше ніж у 100 разів. 1994 рік приніс найбільший, за світовими стандартами, річний спад промислового виробництва — майже 28 відсотків. Відповідно це зумовило й найглибше, порівняно з усіма країнами з перехідною економікою, падіння рівня життя народу.

І саме через це треба уважно ставитися до перших паростків економічної стабілізації, які лишень пробивають собі дорогу.

Потрібна активна структурна політика

Загальновідомо, що у формуванні майбутньої моделі післякризової економіки визначальним є активна структурна політика.

Останнім часом урядом разом з відповідними науковими установами напрацьовано декілька проектів структурної перебудови. Але, на жаль, жоден з них не може претендувати на необхідну завершеність, стати програмою реальних перетворень. І це зрозуміло: проблема надзвичайно складна та багатоаспектна.

Особливо турбує і вимагає осмисленої відповіді проблема енергозабезпеченості економіки та енергозбереження.

На думку фахівців, Україна могла б забезпечувати себе власними енергоресурсами приблизно на 79—80 або й більше відсотків.

Не так давно Україна була одним з потужних паливно- добувних районів колишнього Союзу. Однак в останні десятиріччя основна маса фінансових ресурсів із загальної кишені спрямовувалася на освоєння родовищ енергоносіїв східних районів Росії. Такою була офіційна державна політика, зворотньою стороною якої став фактичний занепад паливно-видобувної промисловості України. Було практично припинено розвиток шахт Донбасу.

Ці втрати були ще не так помітні, доки ми отримували енергоносії з Росії за пільговими цінами з урахуванням фінансово-матеріальних та людських витрат України.

Однак згодом ситуація радикально змінилася.

Якщо на початку 1993 р. ціни на імпортовану з Росії нафту складали 27, а на газ — 7 відсотків, то вже на кінець року — до 100 відсотків світового виміру. Рекордна інфляція 1993 року, що завдала нашій економіці чи не найвідчутнішого удару, пов'язана перш за все з цим фактором. Вона ж була значною мірою спровокованою ззовні.

Сьогодні енергозабезпечення нашої економіки є найскладнішою проблемою. Від її розв'язання прямо і безпосередньо залежить можливість остаточного подолання кризових процесів.

За розрахунками, нині більш ніж 85—90 відсотків загального обсягу спаду виробництва пов'язано з незабезпеченістю як промисловості, так і сільського господарства енергоресурсами. Ми і зараз вимушені зупиняти виробництво через нестачу енергопостачання.

Це стосується і проблем платіжної кризи та зовнішньоплатіжної заборгованості держави.

Ситуація ускладнюється неефективними заходами щодо енергозбереження.

Ми вимушені йти на заходи по суті надзвичайного характеру не лише в сфері виробництва, а й забезпечення енергією житловокомунальної сфери.

Наголошую: це вимушені кроки. Урядом робиться все можливе, щоб ми пережили зиму з теплом і світлом.

Мною прийнято рішення щодо утворення при уряді України наукової Ради з питань паливно-енергетичної політики. Сподіваюся на її плідну роботу.

Серед іншого для нас надзвичайно важливим є всебічне осмислення проблеми отримання альтернативних джерел енергозабезпечення, технічне та економічне обгрунтування заходів щодо енергозбереження.

Низька ціна робочої сили — ознака колоніальної економіки

За одностайним визнанням не лише вітчизняних, а й зарубіжних експертів, ми маємо надзвичайно високий, за європейськими стандартами, рівень кваліфікації робочої сили і водночас чи не найнижчу в Європі її вартість.

Принагідно нагадати, що найбільшим протиріччям економіки так званого реального соціалізму була чи не найвища серед індустріально розвинених країн норма експлуатації власної робочої сили. Ми пишалися високим рівнем суспільних фондів споживання, але й вони були набагато нижчими від країн західної соціально-ринкової економіки.

Підтвердження тому — реальні статистичні розрахунки, які варто нагадати тим, хто і сьогодні захоплено пропагує старі порядки, тягнучи по суті суспільство назад.

Слід, нарешті, враховувати й те, що без наявності платоспроможного попиту не відбудеться становлення національного ринку. Одними гучними гаслами тут не допоможеш.

Про реформування відносин власності

Нам треба перш за все визначитися щодо шляхів подальшого реформування відносин власності. Оскільки останнім часом з цього приводу ведеться багато дискусій, хотів би ще раз звернутися до жовтневої доповіді «Шляхом радикальних економічних реформ», в якій, зокрема, підкреслюється:«Стрижневим завданням нової економічної політики Президента України буде утвердження ринкової багатоукладної (змішаної) економіки, що базуватиметься на принципах демократизації власності, створення рівноправних умов для всіх її форм — державної, приватної, колективної».

І від нього як від стратегічного завдання я не маю наміру відходити або переглядати його. Майбутня післякризова економіка України, за нашим баченням, — це змішана економіка, де ефективно взаємодіють всі форми власності.

Коли ми проголошували курс на прискорену приватизацію, то мали на увазі перш за все завершення в якнайстисліші строки (за рік-півтора) малої приватизації, вбачаючи в цьому основу-основ ринкових перетворень економіки.

Щодо темпів великої приватизації, то врешті-решт для утвердження ринку це питання не є визначальним. У кінцевому підсумку не має принципового значення і питання віддалено нашої перспективи — частки державних підприємств в структурі економіки: буде це 15 чи 25 відсотків. Відомо одне: сьогодні ця частка надзвичайно висока і її потрібно суттєво скоротити.

В чому ж тоді суть проблеми, яка потребує невідкладної уваги?

Ключові тут, на моє переконання, два моменти. По-перше, пошук ефективних механізмів істотного підвищення рівня керованості та менеджменту підприємств державної власності; по-друге, забезпечення їх реальної інтеграції в систему ринкових відносин.

Програмою діяльності Кабінету міністрів, яка буде подана Верховній Раді, передбачається здійснити глибоке структурне розмежування державного сектора на дві основні підгрупи. Виділити насамперед групу підприємств, яким буде надано статус казенних. Стосовно решти державних підприємств стане питання про їх обов'язкову корпоратизацію. При цьому йдеться про прискорену корпоратизацію, яку мислиться завершити до кінця поточного року.

Відповідно до цього буде започатковано поняття державне акціонерне товариство, в якому не менше 51 відсотка акцій належатиме державі. Обов'язкова корпоратизація дозволить:

перше — остаточно розмежувати бюджет держави і фінанси підприємств;

друге — відкрити цим підприємствам шлях до фінансового ринку;

третє — внести відповідні зміни у структуру їх менеджменту та підпорядкування.

Слід зазначити, що йдеться передусім про обов'язкову зміну шляхом прискореної корпоратизації статусу державних підприємств, які, відповідно до рішення Верховної Ради України, не підлягають приватизації. Ми вважаємо, що це не входить в колізію з відповідним рішенням Верховної Ради, тому що корпоратизація, за юридичним визначенням, не є відчуженням майна від держави.

Йдеться, наголошую, лише про зміну статусу цих підприємств, надання їм можливості більш повного прилучення до ринкових принципів господарювання.

Про недержавний сектор економіки

Вже тепер на його долю припадає понад 40 відсотків продукції. Не повинно бути сумнівів у тому, що ця частка невпинно зростатиме, причому швидкими темпами.

Держава покликана проводити активну політику підтримки приватного підприємництва. Не лише жорстко регулювати, а й стимулювати його діяльність, забезпечувати його випереджаючий розвиток. Процес утвердження приватного сектора має розвиватися не лише знизу, а й зверху.

Одним з пріоритетних напрямів державної політики повинна бути державна підтримка малого та середнього бізнесу, фермерських господарств. Потрібно зрозуміти, що без малого і середнього бізнесу немає і не може бути ринку, що ці структури економіки утвердили себе на Заході як найбільш динамічні носії науково-технічного прогресу, забезпечення структурної еластичності виробництва, ефективної зайнятості, соціальної стабільності.

Ще раз хотів би наголосити: суспільству сьогодні конче потрібна дійова система захисту продукуючого підприємництва, малого і середнього бізнесу, політична, правова, ідеологічна та, якщо хочете, моральна їх підтримка.

З іншого боку, непокоїть утвердження в сфері бізнесу психології міщанського марнотратства, щось на зразок прототипу дореволюційного купецтва. Для українського менталітету це не притаманно. Наша біда в тому, що ми не змогли свого часу поставити приватний сектор у такі умови, щоб він не розтринькував свої накопичення на коштовні мерседеси, а був змушений (для того, щоб вижити в конкурентній боротьбі) інвестувати їх у продукуючі сфери, постійно модернізувати їх.

Особисто мене більше всього турбує утвердження в сфері бізнесу, де працює (і це добре) значна частина людей молодого віку, низькопробної, далеко не ринкової культури ділових відносин повсякденного життя.

Роль держави в розбудові держави

За нашим баченням, держава із сильними регулюючими функціями має стати однією з суттєвих ознак економічної моделі післякризового розвитку України. До речі, цей принцип повною мірою відповідає не лише умовам перехідної економіки, а й історичним традиціям українського народу, його ментальності.

Це також очевидна істина, з якою ми зобов'язані рахуватися. У цьому зв'язку формула, яку ми прагнемо утвердити щодо розбудови не просто ринкової, а соціально спрямованої ринкової економіки, є неповною. Її слід уточнити, акцентуючи увагу на тому, що наша мета — державно регульована, соціально спрямована ринкова економіка.

Саме цим пояснюється моя критика в останніх виступах спроб абсолютизувати застосування суто монетаристських важелів економіки. Квінтесенцією монетаризму є не посилення регулюючих функцій держави, а навпаки — їх демонтаж. Скажу відверто:(монетаристське) гасло «Чим менше держави, тим краще» я не поділяю. Воно нам просто сьогодні не підходить. Ті втрати, яких ми зазнали впродовж всього кризового періоду, значною мірою зумовлені деструктивністю саме таких підходів.

При визначенні поля економічної діяльності держави найбільш складною була і лишається проблема забезпечення синхронності дій при регулюванні макро- і мікроекономічних процесів.

Витоки зневажливого ставлення до реформування мікроекономічних процесів часто пов'язані з недостатнім рівнем компетентності окремих посадових осіб, відсутністю глибокого розуміння суті розвитку сучасного економічного процесу.

Запроваджений механізм поєднання макро- і мікроекономічних процесів в аграрному секторі вже цього року вивів на вагомі результати. Ми вперше змогли значною мірою уникнути інфляційних кредитів при збереженні відносно стабільних умов виробництва.

Я не применшую складнощі і не спрощую проблеми, які тут існують, але вважаю, що вже сьогодні маємо підстави стверджувати, що основний вектор аграрних реформ нами визначено.

Фінанси

В той же час наші дії, насамперед у фінансовій сфері, мають наповнитися якісно новим змістом. Знову ж таки власний досвід доводить, що сама по собі фінансова стабілізація на макрорівні не може бути тривалою. Це лише передумова загально економічної стабілізації, збалансованого функціонування, мікрорівня, зміцнення фінансового стану підприємств і галузі.

Це стосується і питань грошової політики. Можна скільки завгодно тиснути на основні важелі монетарної стабілізації, але якщо не запрацює виробництво, досягнення на тривалий час мінімально припустимої норми інфляції (для нас сьогодні це приблизно 1—2 відсотки на місяць) є неможливим.

Ми весь час ведемо мову про активну грошову стабілізаційну політику, однак до цього часу не маємо грунтовного факторного аналізу інфляції в Україні.

У цьому зв'язку нам не слід «роздзвонювати» скрізь і всюди, що ми змогли частково придушити темпи інфляції.

Відразу ж постає питання: а якою ціною це досягнуто? Чи здійснювані заходи були найбільш оптимальними?

Відповідей сьогодні, на жаль, немає. Ніхто цього не рахує.

Виявляється, що і в питаннях антиінфляційної політики ми діємо за принципом «попав пальцем в небо».

До чого це може призвести, засвідчують, зокрема, і події серпневої валютної паніки, яка завдала відчутних втрат, і економічних, і моральних, нашій економіці. Моїм розпорядженням утворено державну комісію, яка має всебічно вивчити причини і наслідки цих подій. Ми обов'язково познайомимо громадськість з результатами її роботи.

Парламентська хроніка

Щоб не кортіло зводити мости вздовж ріки

(Початок на 1-й стор.).

Не можна було не помітити, що окрім доповідача — В. Суслова та головуючого на засіданні О. Мороза, у залі активно переймалися законопроектом переважно члени групи «Реформи» — О. Єльяшкевич, В. Мусіяка, Ф. Суднщин, позафракційний В. Носов та ще кілька чоловік. А для багатьох народних обранців як з лівого, так і з правого крил ця робота на тлі недавніх політичних баталій була такою собі рутинною й малоцікавою. Чи не тому сесійний зал часто був напівпорожній, по сімдесят-вісімдесят зареєстрованих на засіданні народних депутатів не брали участі в голосуванні, що змусило головуючого вдатися до чергового виховного прийому, — пропозиції «засвітити» у нашій газеті імена «прогульників».

А щодо законопроекту про ПФГ, то його прийнято у другому читанні. Вирішили також, що цей документ слід показати Президентові України (щоб потім він не вдавався до свого права накладати на закон вето). Попрацювати над документом має і юридичний відділ Верховної Ради та профільна комісія, з тим щоб уже на початку наступного тижня винести його на третє читання.

Насамкінець вечірнього засідання на пропозицію О. Мороза депутати несподівано внесли до порядку денного і питання про використання нашого телеефіру. Як наголосив сам головуючий, йдеться не лише про ситуацію довкола трансляції російського телебачення, а й про те, хто і як експлуатує українські телеканали, на котрі, за його словами, часто не пробитися з потрібними передачами. З цією метою парламент одразу створив тимчасову комісію, до якої, окрім депутатів, увійшли і представники правоохоронних органів.

Згадали парламентарії і про заяву народного депутата Є. Смірнова щодо авіабомбардування території колишньої Югославії. Двом відповідним постійним комісіям доручено доопрацювати текст цієї заяви і наступного дня зранку винести її на розгляд сесії.

Анатолій БЕНЬ.

Чи повернеться валюта в Україну
Ранкове засідання 15 вересня

Свій робочий день народні депутати розпочали з обговорення досить важливого питання про приєднання України до Конвенції щодо відмивання, пошуку, арешту та конфіскації доходів, одержаних злочинним шляхом. Тобто зроблено перший крок у напрямі до повернення багатьох мільярдів доларів, які є на закордонних рахунках українських громадян. Ці кошти сьогодні працюють на економіку інших країн у той час, коли вітчизняна перебуває у глибокій кризі. Однак, на думку окремих депутатів, ніхто, окрім нас самих, не займатиметься їх пошуком. Це мають зробити відповідні структури нашої держави. Отже, приєднання до Конвенції ще не означає, що валютна річка сама по собі змінить своє русло у напрямі до України. Для цього слід створити відповідні економічні передумови.

Парламентарії приступили до обговорення у другому читанні проекту закону «Про туризм». До нього запропоновано чимало поправок та уточнень.

Василь ТУГЛУК.

Постанова Верховної Ради України

Про звільнення від оподаткування акцизним збором оборотів з реалізації цукру вітчизняного виробництва

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Звільнити до прийняття Верховною Радою України Закону України про перелік товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та ставки цього збору від оподаткування акцизним збором обороти з реалізації цукру вітчизняного виробництва.
2. Ввести в дію Постанову з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ

м.Київ, 13 вересня 1995 року

Акція тижня

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Івана Рудика силою утримували за гратами. Силою прокурорського слова

Це й стало головною причиною того, що вранці 13 вересня більш як двісті селян — працівників агрофірми «Проскурів» з Хмельниччини стали з плакатами обурення біля стін Верховної Ради України.

Їхнього незмінного протягом багатьох років керівника, котрий буквально з нічого підняв свого часу господарство і вивів сільгоспвиробництво на вельми високий рівень, рік з лишком тому було заарештовано й обвинувачено за ст. 70 КК України.

Про це широко і докладно повідомлялося в пресі. Так звана «справа Рудика» стала для одних справою честі, для інших — безчестя. Сам Іван Леонтійович, допоки ставало сил, скрізь, де міг, пояснював причини того, що сталося, доводив, що по суті не винен. За нього горою стояли і стоять проскурівці.

В результаті судова колегія в кримінальних справах Верховного суду України на засіданні 29 серпня цього року розглянула кримінальну справу Рудика вже з поданим протестом голови Верховного суду України щодо вироку. Ухвалено постанову, яка змінювала початковий вирок райсуду й ухвалу судової колегії облсуду, на підставі яких Рудик і опинився в ув'язненні. Рекомендувалося застосувати щодо нього іншу статтю — 46-1 КК України з відстрочкою виконання вироку в частині основного покарання на два роки. У разі якщо Рудик під вартою — негайно звільнити.

Проте органи внутрішніх справ це рішення не виконували протягом 10 днів, незважаючи на те, що надійшло і письмове розпорядження, і телеграфне підтвердження. Зате 7 вересня дуже чітко було виконано інше розпорядження, яке нібито надійшло телеграфом з Генпрокуратури. Рудика залишили за гратами. При цьому тексту прокурорського протесту на ухвалу колегії Верховного суду в жодній з інстанцій, куди зверталися адвокат Рудика, члени правління агрофірми «Проскурів», так і не показали.

Чи є він і на якій підставі його підготовлено? Ці та інші запитання змусили сільських трудівників, серед яких — сиві ветерани і їхні зовсім юні онуки, відірватися від нагальних осінніх турбот і прийти до високого «парадного під'їзду».

Та от спитати б треба не законотворців, а можновладців про інше: допоки створюватимуть такі прецеденти? І чи буде когось хоча б раз за це покарано?

Та відповіді навряд чи дочекаємося. І все-таки... У другій половині дня, 14 вересня, стало відомо про нову телеграму Генпрокурора: прошу звільнити Рудика з-під варти.

Справедливість перемогла? Питання не риторичне.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пропозиція тижня

Сергій ВУСАТИЙ, журналіст

Межа буде інша, але, зрештою, малозабезпеченості

> ***За період з 1992 по 1994 рік частка заробітної плати в ВВП знизилась з 50,1 до 33,8 відсотка. Це майже вдвічі менше, ніж у багатьох розвинених країнах Заходу***
>
> **Леонід КУЧМА.**

Голова Федерації профспілок України народний депутат Олександр Стоян поінформував Президента держави про те, що система прогресивного оподаткування громадян вже не відповідає зростанню номінальної заробітної плати.

На його думку, яка відображає, до речі, позицію керівництва ФПУ, неоподаткований розмір мінімального доходу громадян, отже, слід підвищити з 1400 тисяч карбованців до 5177 тисяч карбованців. З огляду на важливість ця пропозиція заслуговує на те, щоб посісти найчільніше місце цього тижня. Проте профспілки не відцуралися утопічної ідеї адміністративним шляхом підвищувати розмір мінімальної заробітної плати до рівня межі малозабезпеченості. На тлі катастрофічного падіння виробництва й фінансової кризи такий псевдореформаторський захід не по кишені державному бюджетові. Мало того, реальне наповнення державного бюджету сьогодні вказує на проблематичність виконання деяких положень генеральної угоди між урядом і профспілками. Угода, схоже, ставить бюджет під черговий удар. Втім, це не означає, що можна не зважати на позиції тієї чи іншої сторони. Адже не можуть не заслуговувати на увагу, скажімо, заперечення профспілок щодо пропозицій уряду поновити контроль за фондами споживання підприємств. Заробітна плата деяких керівників державних підприємств у сімдесят мільйонів карбованців і більше не може бути підставою для таких важливих узагальнюючих висновків. А прирівнювати потенційні заробітні плати до рівня 1990 року, як це пропонують деякі урядовці, ми вже прирівнювали. А ще раніше — до 1913 року. То чи варто знову відходити від реалій? А вони на сьогодні, на жаль, маловтішні. Наполягаємо на централізації усіх позабюджетних фондів (в тому числі й Фонду соціального страхування профспілок), водночас пропонуючи створювати нові — фонд сприяння, наприклад, вітчизняному експорту. Нещадно експлуатуємо тезу про відсутність у підприємств обігових коштів, дозволяючи при цьому їх продаж на валютній біржі, нехтуючи розумні пропозиції зі створення резервних фондів підприємств. Декларуємо свою готовність регулювати заробітні плати там, де цього зовсім не потребує здоровий глузд. Будь-де, тільки не в середовищі монополістів, або там, де витрати на виробництво продукції дотовані державою. Тим часом доходи енергетиків, скажімо, поступаються тільки доходам банкірів. Хіба ж не полігон для державного регулювання! Зрештою, уряду видніше. Незрозуміло тільки, чому ніяк не приживається думка, що краще за чиновника ціну на працю регулює реальна структура собівартості продукції. Що, власне, й проголошено Законом про оподаткування прибутку підприємств. Звісно, бюджетної сфери це не стосується. Пропозиції з оплати праці в бюджетній сфері й розміру межі малозабезпеченості уряд подасть до Верховної Ради не пізніш як 20 вересня.

Дійство тижня

Ольга ВАУЛІНА, «Голос України»

Славутич-95: фестивалить, працює і непогано живе

Про фестиваль

Вкотре потрапляючи до цього маленького, охайного містечка, пригадуєш оповідки минулих часів про світле майбутнє. Урбаністична оаза неподалік Чорнобильської АЕС нагадує живий пам'ятник комуністичним пориванням.

Коли ще кілька років тому Славутич був відомий у народі як місто енергетиків, які обслуговують ЧАЕС, то нині здобув славу фестивального центру. Дитячий міжнародний фестиваль «Золота осінь Славутича» проходив під девізом «Хочу бачити світ щасливим». У гості до славутян приїхало близько 600 дівчаток і хлопчиків із Росії, Білорусі, Франції, різних регіонів України. Вони співали, танцювали, фантазували, випускали свою газету, самі знімали посправжньому телевізійні передачі. А агентство АКМ, «Альянс клуб» за спонсорства ВО «Чорнобильська АЕС» подарували городянам зустріч із сестрою Майкла Джексона, муз-секс-зіркою і просто хорошою людиною — Ла Тоєю. Що не кажи, зорепад у Славутичі не припиняється...

Про Ла Тою Джексон

Чарівну, привабливу ще й співаючу американку публіка зустріла як свою. Певне, такому прийому позаздрила б навіть загальна улюблениця Марія. Місіс Джексон власноручно вручила презенти переможцям конкурсної програми фестивалю. Діти були на сьомому небі від щастя.

За зовнішніми ефектами — пишні форми, приголомшливе вбрання, адміральський кашкет, що як корона був на голові Ла Тої будь-якої пори доби, чорний «Лінкольн» і численний почт — добра жінка просто Ла Тоя. Вона любить дітей, займається добродійністю, катається на конях, пише книжки й пісні, бере участь у телевізійному муз-шоу, а невдовзі планує стати ще й кінозіркою. Її сексуальний імідж — сценічна ілюзія, результат надмірного батьківського нагляду. За словами Ла Тої, в батьківській оселі вона була слухняна й жила розумом тата й мами. Потім завдяки містерові Гордону — чоловікові й головному продюсерові, місіс Джексон здобула волю і славу...

Сонячного недільного дня чорний «Лінкольн» повіз Ла Тою до столиці на концерт. А Славутич залишився зі своїми проблемами, буднями й святами, веселощами й жалями.

Й про серйозні речі

Як же вдалося в окремо взятому місті побудувати комунізм? Зробити Славутич маленьким Лас Вегасом — навіть американська зірка не погребувала вийти на місцевий подіум. Чому щоб так жити, людям довелося пережити страшний чорнобильський 1986-й? Мою цікавість задовольнив директор ВО «Чорнобильська АЕС» Сергій Парашин.

— Ми хочемо жити щасливо, бо ще 1986 року зрозуміли, що таке щастя... Я заявляю — сьогодні немає жодних підстав для страху. Ми зробили місто найчистішим і найзручнішим. Хотіли б, щоб воно стало і культурним центром. Бажаними гостями міста є люди, які володіють культурним потенціалом: артисти, музики, письменники... Основна мета таких заходів як дитячий фестиваль і приїзд Ла Тої Джексон, — формувати культурне середовище міста. Однак Славутич молодий і ще не встиг надбати якихось традицій. А місто, як сім'я, неможливе без традицій. Звідси дискомфорт і непевність у завтрашньому дні. При нашій роботі — виробництві електроенергії і забезпеченні безпеки станції такий стан недозволенний.

Коли ж говорити про роботу ЧАЕС, то об'єктивно сьогодні станція досить надійна. Вона безпечна і працездатна. Її потужність — 1800 мгВТ. Це приблизно 6% електроенергії, що виробляється в країні. В майбутньому станція могла б давати до 3 тисяч мгВТ.

Загалом все було б добре, коли б не тиск Заходу. З низки відомих причин Захід хоче, щоб ЧАЕС припинила своє існування. Теоретично закриття станції — досить складний і небезпечний захід. Зарубіжні зичливці пропонують нам кредити. Але збитки в нас реальні, а кредити рано чи пізно треба повертати. Вони хочуть заманити Україну до фінансової пастки і тримати на гачку. Я не бажаю, щоб мої діти жили в борг. Ось чому маю право говорити, що станція має працювати.

Фестивалі — річ гарна, але скороминуща. А питання «бути чи не бути» ЧАЕС — болюче й таке, що важко розв'язується. Але розв'язувати треба.

Цитата тижня

Україна не входитиме до жодного військово-політичного блоку

Даючи відповіді на запитання журналістів 12 вересня під час відвідин виставки «Охорона здоров'я» в Києві, Леонід Кучма нагадав, що «згідно з нашими законами, Україна — позаблокова держава». «Цього ми дотримуватимемося і надалі», — заявив Президент, зазначивши, що це — важкий тягар».

Раніше Президент РФ Борис Єльцин заявив на прес- конференції про можливість створення нового військово- політичного блоку з країн колишнього СРСР у разі неконтрольованого розширення НАТО. Цю ідею вже підтримав Президент Білорусі Олександр Лукашенко.

«На початку періоду нашої незалежності було ухвалено виважене рішення», — сказав він про Декларацію про державний суверенітет України, яка 1991 року зафіксувала засаду позаблоковості України. Відповідаючи на запитання про контакти України з НАТО, Л.Кучма зазначив, що їх активізація свідчить про «довіру до нашої держави, до політики, яку ми проводимо».

Дата тижня

Олексій КАВУН, «Голос України»

Чим живеш, лісова імперіє?

Завтра — День працівника лісу

З ЦИМ СВЯТОМ Президент України Леонід Кучма привітав усіх працівників галузі. Ваша благородна праця, — йдеться у привітанні, — користується всенародною шаною. Завдяки їй розростаються і буяють зеленню, ваблять затишком і пташиним співом ліси — легені нашої планети, зігрівають душу та милують око вироби з дерева і паперу.

Житомирщину ще називають лісовою імперією України. Це аж ніяк не перебільшення. Ліси в області займають понад мільйон гектарів. Аби зрозуміти, що це справді багато, треба сісти в Ан-2 і політати над північними районами області: там суцільне море лісу, а села і поля видніються лише маленькими острівцями.

Генеральний директор «Житомирлісу» Володимир Ткачук, побувавши свого часу на Європейському форумі лісівників у Хельсінкі стверджував, що за рівнем ведення лісового господарства, за станом насаджень ми не поступаємося перед європейськими колегами, а в дечому навіть перевершуємо їх. Щоправда технічна оснащеність у них значно вища, тому і лісові багатства вони використовують ефективніше. Там жодна трісочка не пропадає.

Саме цього прагнуть і житомирські лісівники. Від усіх видів рубок вони заготовляють півтора мільйона кубометрів деревини. Відрадно, що вони не зупиняються на досягнутому, а щось будують, реконструюють. До слова, нині йде наладка деревообробного цеху в Білокоровицькому держлісгоспі, оснащеному високоефективною імпортною лінією. Інвалюту лісівники заробляють самі, поставляючи за кордон свою продукцію. А ще — залучають іноземних туристів на полювання, адже в області діє 5 спеціалізованих мисливських господарств. Є і вольєр для розведення оленів, що дасть змогу поставити на виробничу основу добування пантокрину — лікувального препарату, що також обіцяє валютні надходження.

На знімку: ще 1860 року було засновано Корабельну лісову дачу, частину території якої обіймає нині Корабельне лісництво. Тут в обході № 4 працює лісником Микола Денисюк, який успадкував свою професію від діда.

Житомирська область.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

«Космонавт Гагарін» та «Академік Корольов» підуть з «молотка»

Плани тижня

Керівництво Міністерства оборони України планує продати два морських командно-вимірювальних космічних комплекси — судна «Космонавт Гагарін» і «Академік Корольов», що відійшли Україні після поділу майна колишнього СРСР, повідомив «Інтерфакс-Україна» під час нещодавнього брифінгу у прес-службі Міноборони України начальник управління ракетно-космічних озброєнь Міністерства оборони України генерал-майор Валерій Литвинов.

За його словами, країна не має можливості фінансувати утримання цих комплексів. Крім того, зазначив генерал, «у суден «Космонавт Гагарін» і «Академік Корольов» скінчився регістр, унаслідок чого вони не можуть вийти в море».

Ремонт суден обійшовся б Україні у 8 млн. доларів.

За словами Литвинова, в Україні також не має угруповання космічних засобів, «для обслуговування яких ці судна потрібні були б».

Нині потенційним покупцям надіслано пропозиції, причому Міноборони «вже має інформацію про те, що судна можуть купити». Як заявив В. Литвинов, якщо ці судна придбають на металобрухт, то «Космонавт Гагарін» тоннажністю 45 тис. тонн можна продати за 3 млн. доларів, а «Академік Корольов» тоннажністю 25 тис. тонн — за 1,5 млн. доларів. За його словами, Росія не зацікавлена у придбанні, оскільки з чотирьох таких суден, які залишилися після розпаду СРСР, вона сама планує продати два.

Після поділу майна колишнього СРСР, повідомив генерал, Україні відійшов також головний Центр випробувань і застосування засобів у Феодосії, до якого входять три наземних командно-вимірювальних комплекси: в Євпаторії, Сімферополі і Дунаївцях.

Нема грошей — нема чого боятися і грошової реформи

Опитування тижня

ОТ-ОТ ми будемо з гривнями. Принаймні у цьому нас запевнили авторитетні державні особи. З якими почуттями, сподіваннями, надіями очікує населення народження нової української валюти? Як готується до її появи? Ці питання були предметом вивчення під час соціологічного опитування, проведеного центром «Демократичні ініціативи». Було опитано 400 киян, які за статтю та віком представляють доросле населення столиці.

На запитання, чи вживають кияни якихось заходів, аби уберегти свої гроші, половина з них відповіла, що голова за це не болить, оскільки грошей у них взагалі нема. А серед літніх людей (понад 55 років) показник сягає аж 72 відсотки.

Щодо тієї половини населення, яка має такий-сякий гріш, то стратегія його страхування від реформи така:

25% опитаних міняють карбованці на долари;

1% купує коштовності, антикваріат;

7% купують потрібні дорогі речі (тривалого вжитку, одяг тощо);

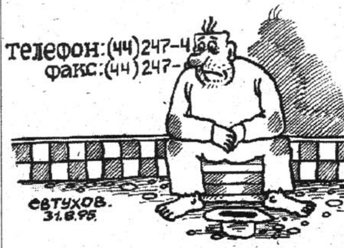
7% купують продукти, які можуть довго зберігатися;

11% нічого не роблять, бо сподіваються на справедливий обмін карбованців.

А те незначне число літніх людей, яке має що міняти, віддає перевагу купівлі продуктів (9%), на долар розраховує лише 5%, а 12% сподіваються на справедливий обмін своїх карбованців.

А от що єднає населення, незалежно від статі, віку чи освіти, то це впевненість у тому, що впровадження гривні не зможе змінити на краще ситуацію в економіці. З оптимізмом розцінюють майбутнє гривні 23% опитаних, не вірять у неї 41%, не змогли визначити свого ставлення 36%.

Отже, підсумовуючи, можна сказати, що навряд чи варто очікувати надто масштабного готівкового обміну: у значної частини населення грошей ледь вистачає на прожиття, а решта, у кого були якісь кошти, їх вже позбавилася, вклавши у долари, купивши речі, продукти тощо. До того ж, чи то обмінюватимуть усі гроші, чи будуть якісь обмеження, завжди знайдуться невдоволені, адже уявлення про справедливість обміну серед різних верств суспільства надто відмінні.

Мал. Геннадія ЄВТУХОВА.

Казус тижня

Навіки разом?

За повідомленням «Інтерфаксу-Україна», начальник управління ракетно-космічного озброєння Міноборони України генерал-майор Валерій Литвинов заявив, що «неполадки з чилійським супутником сталися не з вини української сторони».

Український супутник «Січ-1» було запущено з російського космодрому «Плесецьк». Разом з ним стартував і чилійський супутник, який на орбіті не відокремився від нашого. За словами В.Литвинова, чилійський супутник було зроблено на замовлення чилійських ВПС у Великобританії, так само як і система його відокремлення від українського супутника.

«Підготовку апарату до запуску провели чилійські спеціалісти», — підкреслив генерал-майор.

Крім того, В.Литвинов зазначив, що Міноборони України не є «споживачем інформації», отриманої зі супутника.

Презентація тижня

Олександр ПІЛАТ, «Голос України»

Гниле озеро змінює статус

У КРАСНОПЕРЕКОПСЬКУ Автономної Республіки Крим 9—10 вересня відбулися урочистості, присвячені презентації північнокримської експериментальної економічної зони «Сиваш» і 63-й річниці міста. Указом Президента України від 30 червня передбачено створення «Сивашу». Главою адміністрації цієї зони призначено голову Красноперекопської міської Ради Сергія Куніцина.

«Сиваш» охоплює територію міст Красноперекопська й Арм'янська та всього Красноперекопського району. В цьому регіоні є можливості вирощувати високі врожаї рису та інших сільгоспкультур завдяки дніпровській воді. Тут функціонують велети великої хімії — Перекопський бромний завод, Кримське виробниче об'єднання «Титан», Сиваський аніліно-фарбний завод, Кримський содовий завод та ряд інших. Тож не дивно, що вже з'явилося багато охочих вкласти свої інвестиції у «Сиваш» як серед бізнесменів Криму й усієї України, так і Росії, держав Середньої Азії і далекого зарубіжжя.

З побажанням успіхів тим, хто працюватиме у ВЕЗ «Сиваш», надійшли вітальні телеграми від Голови ВР України Олександра Мороза й міністра Кабінету міністрів України Валерія Пустовойтенка. Тверду впевненість у тому, що «Сиваш» діятиме плодотворно, висловили у своїх виступах Голова ВР Криму Євген Супрунюк, виконувач обов'язків прем'єр-міністра уряду Автономної Республіки Крим Аркадій Демиденко, народний депутат України Вадим Литвин, голова Арм'янської міської Ради Володимир Карлюга, Сергій Куніцин.

Закінчилися урочистості концертами самодіяльних і професійних артистів і святковим феєрверком.

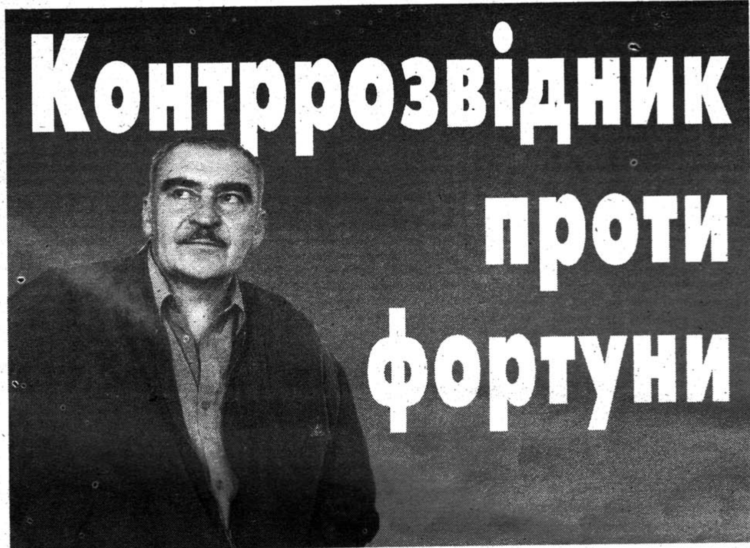
Крим.

І сміх і гріх тижня

Більше немає проблем...

Постанову про транслювання «Санти-Барбари» російською мовою було ухвалено під час засідання Президії Верховної Ради Автономії. В ухваленій керівним органом парламенту постанові «Про трансляцію телесеріалу «Санта-Барбара» російською мовою» радіотелевізійному передаючому центрові Криму доручено забезпечити прийом телесеріалу з Москви. Держтелерадіокомпанії «Крим» доручено забезпечити прийом серіалу «Санта-Барбара» та включити його до трансляції своїх програм. Генеральний директор Держтелерадіокомпанії «Крим» Валерій Астахов вважає рішення, прийняте Президією Верховної Ради Криму, популістським. Він зазначив також, що прийняття подібного рішення — це перевищення повноважень Президії, оскільки питання телевізійного мовлення перебуває в компетенції Держтелерадіо України.

Контррозвідник проти фортуни

На фото Сергія КОВАЛЬЧУКА: полковник Каблов.

ДОБРІ знайомі сказали: є цікавий чоловік, візьми інтерв'ю. «Що за чоловік?» — «У-у! Це такий полковник... ну... український Калугін!» Душа моя тут же наїжачилася, бо вона не любить полковників і генералів, котрі хоробро розвінчують власну юність. Але, з іншого боку, добрим знайомим незручно відмовляти. (Ну в тебе й знайомі! — скажете ви й матимете рацію).

Слава Богу, він виявився зовсім іншим полковником.

Отже, знайомтесь: Олександр Васильович Каблов, колишній військовий контррозвідник, виконавчий директор громадської організації з відлякуючою назвою Всеукраїнська Асоціація соціальної підтримки і захисту колишніх співробітників спецслужб України «Співдружність» (перепрошую, але це словесне опудало придумане не ним і не мною).

Але повернімося до початку.

Звідки беруться полковники?

Вони іноді народжуються, приміром, у селі на Житомирщині, крутять там хвости волам, мріють про щось героїчне й високе, прощаються з волами й за направленням військкомату їдуть у далеке військове училище, з успіхом його закінчують і потрапляють служити в якусь каракумську дірку, щоб там, за допомогою локаторів, ловити в радянському небі злісних пауерсів. Розваг мало, але іноді буває: каракумські піски застилають килимами, по килимах прошкує Микита Сергійович Хрущов, підходить ближче й питає: «Як служиться, лейтенанте?» — «Скучно!» — каже наш лейтенантик. — «Скоро буде легше!» — жартує Микита Сергійович, але обіцянку виконує: через місяць присилають поповнення, і лейтенант стає командиром взводу з двадцяти восьми дівчат. Чим не сюжет на тему «Восток — дело тонкое»? Оженився він там-таки, у Туркменистані, але то вже зовсім інша історія.

Він був висококласним фахівцем, а спецслужби завжди цінять технічно грамотних людей, отак молодий офіцер і потрапив у військову контррозвідку, де й прослужив без жодних стягнень і зауважень до року 1986-го.

Куди діваються полковники?

На зорі перебудови наш герой служив у Естонії начальником контррозвідки військового з'єднання, добре знав генерала Дудаєва і архітекторів естонської незалежності, і сам у перебудову вірив, тож запропонував своєму начальству ні більше ні менше — реформувати-деполітизувати КДБ й поставити його на службу народу, а не вождям. Зауважмо, що нічого «калугінського» в цьому не було, адже пропонувалося ревізувати не минуле, а майбутнє! Але начальство чомусь не погодилося, і в тому ж 1986 році підполковник Каблов наказом номер 128 «уволен с действительной военной службы по статье 59 (по болезни)». Добре хоч те, що його не «лікували», відпустивши з миром і «с правом ношения военной формы одежды», й навіть виплатили одноразову чотиримісячну зарплату «за добросовестное исполнение служебных обязанностей и безупречную дисциплинированность».

Справедливо буде зауважити: його таки не вигнали, він пішов звідти сам, а добитися цього від самого себе часом важче, ніж від кагебешного начальства.

Вислуга його на той момент складала 26 років і 8 місяців. Підполковник почав життя спочатку — учнем монтажника радіоапаратури в Тарту! Був регулювальником радіоелектроніки, інженером, директором, після того — лісорубом і трактористом, тепер ось знову директором. Все це — без допомоги системи, якій віддано півжиття. Приміром, коли він не без труднощів повернувся з Прибалтики на батьківщину, всесильне відомство нашого пана Галушки не змогло запропонувати йому, досвідченому офіцерові, нічого, окрім роботи спортінструктора в якомусь закладі для розумово відсталих... Він цього подарунка не прийняв. Погони полковника запасу української армії отримав вже від генерала Морозова й пишається тими погонами.

Незатребувані новобранці епохи

Доля полковника Каблова, як бачимо, вельми своєрідна, але він такий не один: суспільна формація ламається, і тисячі працівників спецслужб з різних причин стають безробітними. Це не якісь там берієвські монстри, навіть не обов'язково це пенсіонери за віком, багато молодих, здорових, розумних, колишніх розвідників, кагебістів, митників, прикордонників, міліціонерів. Хтось із них іде на службу до кримінальних структур, хтось так і залишається ні при чім. На Заході для таких є якісь курси «небоязні майбутнього», у нас же — нема.

Тут саме час згадати оту «неудобьсказуемую» Асоціацію, виконавчим директором якої є Каблов. Симптоматично, що ідея Асоціації виникла в головах колишніх військових розвідників та контррозвідників — ці голови якраз привчені вгадувати наперед ворожі вибрики Фортуни. Асоціація зареєстрована рік тому, очолив її генерал-майор Георгій Ковтун, старий розвідник і авторитетна особистість.

Мета Асоціації — допомогти адаптуватися в новому світі тим колишнім працівникам спецслужб, незалежно од віку й звання, котрі не заплямували себе перед народом. Можна бути певним, що у генерала Ковтуна є всі можливості перевірити — хто і настільки «плямистий».

Втім, слова «допомога і захист» звучать щодо цих людей невдало: Асоціація сама хотіла і могла б професійно захищати — як конкретну особистість, так і цілу державу. Асоціація (а вона має 21 регіональне відділення) навіть визначила свої демократичні орієнтири й колективно увійшла до громадсько-політичного об'єднання «Нова Україна».

Хоч що-небудь ковбойське

Нормальний Читач після попереднього абзаца безперечно знудився, я теж, оскільки все-таки наш герой — «спецслужба», то й ждеш хоч чого-небудь ковбойського.

— Олександре Васильовичу, вам стріляти доводилось?

Так, йому двічі доводилося стріляти. Вдруге — то була перестрілка з озброєним дезертиром-убивцею. А вперше — на самому початку служби в Каракумах. Він вийшов з казарми й побачив перед собою лютого здоровенного варана з роззявленою пащею. Лейтенант вихопив ТТ й застрелив дракона. Потім виявилось, що варан був ручний, улюбленець гарнізону...

От і вся тобі ковбойщина.

Каблов взагалі трудний співбесідник, навіть для самого себе: специфічна служба привчила його думати мовчки. Пізніше він навіть признався мені: оце, каже, я двічі в житті так багато й відверто говорив — у 86-му році зі своїм начальством та ось із тобою...

Втім, ця «відвертість» комусь може здатися наївною, бо у нього нічого нема показного. Приміром, він ходив на похорон патріарха Володимира, зумів достойно попрощатися з цим великим чоловіком і ні з ким не побитися. Єдине, що він дозволив собі тут зробити напоказ — прийшов у військовій формі. Ніби для того, щоб зняти гріх — з тих, хто колись переслідував покійного патріарха. Можливо, він був на тому похороні єдиним представником спецслужб, котрий прийшов туди з власної волі й пішов звідти з миром.

Для нього не існує ікон — а лиш аналіз і висновок, він любить батьківщину, не труб'ючи її голосними айлав'юканнями.

— Господи, Олександре Васильовичу, ну невже ви ніколи не робили дурниць, хоча б по молодості?!

— Чому ж, робив. У мене, приміром, був роман з агентесою. А роман з агентесою під час оперативної роботи — це ЧеПе, не доведи господи...

— Але ж у послужному списку це не відбилося. Що, ніхто не дізнався?

— Дізнався: я сам про все сказав власній жінці, мов, так і так, є така проблема. Жінка у мене — справжній друг, вона зрозуміла, оцінила й простила.

Звісно, нормальний читач від цієї миті не кинеться любити спецслужби, та й мета така не ставиться, але мені особисто оцей конкретний полковник Каблов подобається. В ньому є надійність. Він не бреше щодо обставин і не панікує щодо майбутнього, не знаю, чи це від воєнної служби, чи від тата з мамою, це просто приємно бачити та й годі.

Принаймні неважко збагнути, чому до нього, відставного кагебіста, окупанта і «русскоязычного», нормально ставились естонці там, у Тарту, де він був учнем монтажника.

Державні бесіди під комерційним ларком

Ми з полковником Кабловим довго пили каву під комерційним ларком у центрі столиці й обговорювали теми, які традиційно набагато ефективніше обговорюються під горілку. Ми там були не самі, на таких п'ятачках завжди збирається з дюжина кучм, кравчуків, чорноволів, омельченків. Тут усе всерйоз, тож і в нашій з полковником дискусії виникла навіть своєрідна формула української незалежності, така собі формула «Чотирьох «Н» — «Незалежність Номенклатури і Небагатий Народ». Зійшлись ми на тім, що цю формулу треба перевернути догори дригом, при цьому «Н» збереже своє написання, але це вже буде справжнє «Н». Автор цих рядків пішов в опозицію й сказав прямо: мовляв, пане полковнику, програма прекрасна, але як ваша Асоціація збирається її виконувати і як, приміром, ви можете захистити від фортелів Фортуни навіть не весь народ, а хоча б оцю комерційну будку, коло якої ми стоїмо?

— Спокійно, — відповів полковник.

З усіма можна домовитись і нічого не слід боятись

— Ми нічого особливого не просимо у держави. Асоціація сама створює свої комерційні, господарчі та інші структури й готова співробітничати з ким завгодно, тут і за кордоном. Конкретно? Уявіть собі: хтось пропонує геніальний проект, втілення якого обіцяє великі блага народові й державі. Це може стосуватись чого завгодно — видобутку газу чи будівництва аеродрому, чи технічної модернізації української ДАІ. Будь-який з цих проектів справді чудовий, розумний, дешевий, вигідний. Але ж пробити його через коридори влади буває важче, ніж придумати! І ось тут можуть знадобитися наші люди з їхнім досвідом і зв'язками, ми можемо вийти на який завгодно рівень і домовитися з тим, з ким треба. Ми це вже успішно робимо. «Тобто, все у суспільстві залежить від того, як люди вміють домовлятися?» — «Цілком вірно. А домовитися можна завжди й з усіма, це, наприклад, можна й треба було зробити під час похорону патріарха».

— Ну, а візьмемо банальний випадок: ось наша комерційна будка, раптом приходять рекетири, як з ними домовитися?

— Був випадок: я зайшов до однієї фірми, і раптом директор тої фірми каже, мов, якраз нагрянув рекетир, і не сам, у супроводі кількох кріпких хлопців, і вимагає певну суму готівкою. Я не був готовий, але кажу: гаразд, давайте я до них вийду. Вийшов, представився, показав тим хлопцям візитку...

— Вони не ошоломонили?!

— Та ні, наша Асоціація має певний авторитет, вони, видно, чули про нас. Так ось, я й кажу: якщо є запитання, давайте обговоримо... Ви знаєте, не треба нікого боятися. Я не захищаю рекетирів, але досить часто це люди, поставлені у безвихідні умови, і з ними теж можна домовитись...

— Про що ж ви домовились?

— Про те, що попередні умови рекетирів неприйнятні, все мусить бути законно. Борг там справді був, і його треба було сплатити, але законним порядком, через бухгалтерію, а не просто з кишені. Ну, це був експромт, а реально воно робиться так: фірма, на яку «наїжджають», укладає з нами угоду, і часто такі справи нам доводиться вивчати місяцями, перш ніж «домовлятися».

— Як ви з ними розпрощалися, без стрілянини?

— Без. Навіть був натяк на те, щоб разом пива випити...

Полковник і золота рибка

— Якби у мене була золота рибка, — сказав він, — я зробив би дві елементарні речі. Перше: у селі Садках на Житомирщині, де живе мама, збудував би хорошу асфальтову дорогу, всього метрів триста, і оживив би там загублені меліораторами річку й луг мого дитинства. А потім узяв би кругосвітній квиток і поїхав вивчати одну проблему: чи справді ми країна дурнів?

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

Віктор СКРИПНИК, «Голос України»

Грона гніву — над «Дністровим гроном»,

або Ще один приклад того, чому іноземні інвестори відмовляються вкладати кошти в нашу економіку

Ситуація

ПОНАД сто тисяч американських доларів затратила виробнича фірма «Інтерпром» (Республіка Молдова) на створення і розвиток спільного з нами підприємства. Зареєстроване виконкомом Могилів-Подільської міськради народних депутатів (другим засновником СП став нині держгосп «Поділля»), «Дністрове гроно» (так назвали СП) ставило за мету: відродити давні традиції виноробства у Придністров'ї. Нині, після майже чотирьох років діяльності українсько-молдовського виробництва, можна сміливо стверджувати: поставленої мети досягнуто. З конвеєра сходить кілька видів винно-горілчаних виробів, до речі, реалізують їх за цінами, дещо нижчими від державних. Штрих, погодьтеся, не характерний для діяльності такого роду підприємства — навпаки. Прагнуть ввести в дію ще одну технологічну лінію з виробництва концентрованих соків. Втім, не будемо забігати наперед, бо над «Дністровим гроном» раптом нависло гроно гніву — рішенням Могилів-Подільської інспекції арештовано його рахунок. Чому?

Про це розмовляв з начальником податкової інспекції Наталією Дейнегою. Гадав, що підставою для арешту стали комплексні перевірки податкових інспекторів, які більш як місяць докладно аналізували бухгалтерські документи СП. Але припущення, з'ясувалося, хибні. Як висловилася співрозмовниця, криміналу служба не встановила. А щодо донарахування коштів у сумі трохи більш як сто млн. крб, то їх СП внесло до бюджету. Одне слово, банківські операції зупинено зовсім з інших мотивів.

Буквально через два-три дні після закінчення згаданої комплексної перевірки до податкової інспекції надійшла «депеша» з області. У ній — завдання: повторно перевірити роботу «Дністрового грона». Так розпорядився заступник начальника обласної податкової інспекції Сергій Джигалов. Проте цього разу податкові інспектори, образно кажучи, спіймали облизня, їм відмовили надати документи для чергової перевірки.

Чому чергової? Бо тільки в першому півріччі податкова служба шість разів заявлялася до СП. Ось тут начальник податкової інспекції і скористалася з наданого їй законом права: на стіл керуючого відділенням АКБ «Україна» лягло рішення про арешт рахунку «Дністрового грона». Щоправда, Н. Дейнега, яка підписала це рішення, вважає: у даній ситуації можна було не вдаватися до крайнього заходу. Зробила вона так, знову ж таки, за вказівкою з області. Мимоволі напрошується запитання: «Що шукає податкова служба в роботі СП?» — «А хіба тільки податкова служба?» — перепитує директор «Дністрового грона» Лев Шварц. — Ви краще запитайте, хто нас ще не перевіряв — і КРУ, і податкова міліція...»

НА ПРАВОМУ березі Дністра, у Молдові, не приховують розчарування з приводу припинення діяльності СП.

— Тепер і я починаю розуміти, — сказав у розмові зі мною генеральний директор виробничої фірми «Інтерпром», одного із засновників «Дністрового грона», Давид Кесельман, — чому у вашу економіку небезпечно вкладати кошти. Маю на увазі не тільки збитки, що їх нині зазнає спільне підприємство: кожний день простою нам обходиться щонайменше у два мільярди карбованців, це без урахування штрафних санкцій, що їх невдовзі почнуть пред'являти партнери за непоставлену продукцію. Річ в іншому, — співрозмовник робить паузу і додає, — спершу українська сторона звернулася до нас по допомогу, а коли отримала її, почала ставити палиці в колеса...

Про яку допомогу веде мову інвестор із сусідньої держави? «Дністрове гроно» народилося, так би мовити, на руїнах антиалкогольної кампанії. Раніше на балансі одного із засновників — держгоспу «Поділля» був винзавод, де розливали вишукані марочні вина. Наддністрянських виноробів також не обминула гірка доля. Після відомої кампанії від заводу залишилися самі стіни — технологічні лінії демонтували, обладнання, причому за безцінь, продали сусідам за Дністер. З великою кількістю скляної тари вчинили так, як того вимагала інструкція «згори»: з ранку й до вечора над заводським подвір'ям лунав скляний дзвін. Щоправда, з часом друзки скла, що його набиралося цілі гори, знову ж таки за безцінь, придбали румуни. Не стало заводу — не стало прибутків у радгоспу. Надія на перепрофілювання підприємства також не справдилася: надані державою кошти в сумі 2,5 млн. крб. (на кінець 80-х років) пішли, як вода у пісок, а смаку нової продукції наддністрянці не спізнали й донині. До речі, «Дністрове гроно» має намір усунути цю прогалину.

П'ять післяантиалкогольних років винзавод муляв очі тодішньому директорові радгоспу. Тим часом у сусідньому селищі Отачі, що на правому березі Дністра, навпроти Могилева-Подільського, на повен голос заявила про себе виробнича фірма «Інтерпром». Досить сказати, що до бюджету Окницького району, на території якого розташований «Інтерпром», підприємці сплачували податків більше, ніж усі тамтешні господарства, разом узяті. Нічого дивного, що саме сюди одного разу завітав тодішній директор Могилів-Подільського радгоспу. Це йому, кажуть, належала ідея створення СП (спершу «Дністрове гроно» зареєстрували як малє підприємство, статусу СП з іноземними інвестиціями воно набуло торік).

Згоду на співпрацю молдовани дали через чотири місяці. «Інтерпром» вніс до статутного фонду 265 млн. крб. Радгосп, на той час бідний, аж синій, — 409 тис. крб.

Незважаючи на таке співвідношення (6:1), майбутні прибутки планували розподіляти майже порівну: 60 відсотків молдовському інвесторові, решту — радгоспові.

Коштом інвестора із сусідньої держави придбали дві технологічні лінії. За його ж рахунок здійснили монтаж обладнання, а також закупили сировину й виноматеріали. Як стверджують спеціалісти, СП розпочало роботу у досить стислі строки: десь за півроку «лежаче» підприємство, як мовиться, стало на ноги. Дивно, але навіть після цього в радгоспі вважають себе обдуреними. Не будемо докладно зупинятися на перипетіях, що довгий час точилися з цього приводу, — вони вже в минулому. Зазначимо лиш: арбітражний суд, куди зверталися представники радгоспу з приходом нового керівника, здається, розставив усі крапки над «і» — у створенні СП «Дністрове гроно» немає порушень законодавства. Проте, на жаль, немає і належної співпраці, зокрема з боку нинішньої адміністрації держгоспу. З його директором Іваном Цурканом зустрітися не вдалося — він був у відпустці. Головний бухгалтер Анатолій Шевчук, перш ніж розпочати розмову, виклав переді мною товсту папку. Й почав діставати з неї листи, звернення до найрізноманітніших організацій. «Ми все-таки й надалі будемо домагатися повного повернення винзаводу у власність радгоспу». На запитання, в чому претензії до адміністрації СП, головний бухгалтер відповів коротко: «У неправильному розподілі прибутків».

Його колега з «Дністрового грона» Володимир Швець не став, як він висловився, товкти воду в ступі. «Ось вам факти, — Володимир Миколайович подав для ознайомлення копії звітів, що їх регулярно подає дирекції держгоспу. — Тут все видно, як на долоні, куди й на що витрачено кожну копієчку».

Як реагує на все це місцева влада? Голова міськради народних депутатів Петро Бровко категорично проти зупинення діяльності СП. «На жаль, — каже Петро Петрович, — у нас приживається погана традиція — контролювати й перевіряти не тих, хто розвалив роботу, а тих, хто працює і робить відрахування до бюджету. «Дністрове гроно» — саме таке підприємство». Далі голова міськради був ще відвертіший: «Я, власне, здогадуюся, хто здіймає бурю у склянці води. З директором «Дністрового грона», як мені здається, просто зводять рахунки. Бо у всіх цих перевірках, погодьтеся, відчувається один диригент, причому наділений владою. Неспроста органи контролю вже півроку не покидають СП». — «Ви можете назвати його?» — «Я людина пряма, звик називати речі своїми іменами. У даному разі, хоч як це і дивно, рахунки зводить голова районної Ради Володимир Обертас».

Співрозмовник, щоправда, не став уточнювати деталі, це, зрештою, його право. А ось голова райради В. Обертас, **на адресу якого було закинуто докір, дотримується протилежної точки зору: «Я вважаю, що в діяльності СП «Дністрове гроно»** не все чисто. Коли ми розплутаємо цей клубок до кінця, багато хто поплатиться головою».

В ХОДІ підготовки матеріалу я мав розмову з головою облради Миколою Мельником. «Із ситуацією, що склалася навколо українсько-молдовського СП, — сказав Микола Євтихійович, — я ознайомлений. Моя пропозиція місцевій владі була така: якщо вас не задовольняє інвестор, верніть йому затрачені кошти». — «У нас таких грошей нема», — була відповідь. — «Тоді, — кажу я, — дайте можливість людям працювати. Сподіваюся, що все стане на свої місця. Якщо тільки там нема ніяких порушень, я підтримаю підприємця».

Цілковиту підтримку чесному бізнесу голова облради обіцяв на своїй зустрічі з підприємцями. Саме ці слова глибоко запали в душу одному з її учасників. Директор СП Л. Шварц, а це про нього мова, продовжує: «Мій бізнес чесний, я із законом не жартую. Якщо за півроку постійних перевірок контрольні органи так і не знайшли компромату, то коли ж нарешті вони дадуть можливість нормально працювати?»

Сьогодні на підприємстві — нова перевірка. Щоправда, цього разу її роблять з ініціативи самого директора. Робота незалежної аудиторської служби, треба сказати, влетить підприємству в копієчку. «Але як тільки у мене на руках будуть результати перевірки, — каже директор СП, — одразу ж попрошуся до голови облради. Мусить же хтось врешті-решт припинити вакханалію».

У цій історії, як мені здається, може бути ще один фінал — суд. Бо навряд чи захоче колектив, робітники якого нині у вимушених відпустках, відшкодувати збитки з власної кишені. Тим більше, що Закон про іноземні інвестиції дає можливість скористатися з такого права (цей документ передбачає також режим повного сприяння СП з іноземними інвестиціями). Цілком можливо, що гірка чаша, котру допиває сьогодні «Дністрове гроно» (на час, коли пишуться ці рядки, підприємство простоює майже місяць), піде по колу. Можливо, що до історії з українсько-молдовським СП доведеться повернутися ще раз — надто вже великого розголосу набула вона. І не лише в нас, у Молдові також.

P.S. Коли матеріал було підготовлено до друку, стали відомі результати аудиторської перевірки: фінансових порушень у діяльності СП «Дністрове гроно» не виявлено.

Могилів-Подільський Вінницької області — смт Отачі, Молдова.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Заступник міністра юстиції України Микола ХАНДУРІН:

«ЖОДНИХ ПРАВОВИХ ПІДСТАВ ДЛЯ РЕЄСТРАЦІЇ УНА НЕ БУЛО»

— Згідно з поданим Статутом УНА створена з метою вироблення державної політики, формування органів влади, місцевого та регіонального самоврядування і представництва в їх складі. Завданням цієї асамблеї є захист інтересів УНА та інше.

Надсилаючи документи до Міністерства юстиції України, голова цієї політичної партії народний депутат України Олег Вітович своїм листом від 7.12.94 р. повідомив, що УНА і УНСО є різні організації. УНА реєструється як політична партія, а УНСО на той час зареєстрована лише у Львівщині, Тернопільській, Рівненській та Полтавській областях як громадська організація.

Згідно зі ст. 15 Закону України «Про об'єднання громадян» Міністерство юстиції зобов'язане було провести перевірку відомостей, вказаних у поданих документах. Управління об'єднань громадян, яке підпорядковувалося тоді безпосередньо міністру юстиції В.Онопенку, — цього не зробило, і 29 грудня 1994 р. міністр зареєстрував УНА як політичну партію і видав свідоцтво про легалізацію під № 710.

Згідно з Положенням про Міністерство юстиції найважливіші питання діяльності міністерства обговорюються на засіданні його колегії. Реєстрація політичних партій — одне із найважливіших питань, але про реєстрацію даної організації питання на колегію не було винесене.

ЧИСЕЛЕННІ звернення громадян і народних депутатів України вимусили міністерство провести перевірку законності реєстрації УНА як політичної партії.

Матеріали перевірки з цих питань, вивчені матеріали кримінальних справ щодо дій УНА-УНСО свідчать про те, що під час реєстрації УНА було допущено серйозні порушення чинного законодавства. Виявлено численні факти фальсифікації списків учасників обласних організацій цієї структури та протоколів зборів про їх заснування.

Протоколи про заснування УНА її організатори формували штучно. Про це свідчить термінове проведення (з 24 по 28.09.94 р.) у 15 областях України установчих зборів, а незабаром 01.10.94 р. у м.Києві було проведено центральні установчі збори щодо заснування УНА як політичної партії.

У надісланих до Міністерства юстиції протоколах установчих зборів по Київській, Миколаївській та Херсонській областях відсутні дати їх проведення та номери протоколів, зміст документів.

Крім того, УНА своїми діями всупереч положенням чинного законодавства пропагує насильницькі методи боротьби за владу, розпалює міжнаціональну ворожнечу, пропагує насильство, створила як свій структурний підрозділ протизаконне воєнізоване формування, так звану «Українську народну самооборону» із загальною абревіатурою УНА-УНСО.

Згідно зі ст.15 Закону України «Про об'єднання громадян» заява про реєстрацію політичної партії повинна бути підтримана підписами не менш як однієї тисячі громадян України.

Встановлено, що всупереч ст.ст.11—12 цього закону із 1027 чоловік, включених до списків членів партії, 5 чоловік не досягли 18-річного віку, 11 перебували під слідством і в місцях позбавлення волі, 55 осіб згоди на членство в партії та заяв про вступ до неї не подавали і своїх підписів у зазначених списках не ставили, 61 особу із зазначеними даними взагалі не встановлено. Крім того, у списках членів партії значились (Київ, Полтава) особи, які перебували на строковій службі у Збройних Силах України. У п'яти випадках (Хмельницький, Полтава, Львів, Рівне, Тернопіль) установчі збори організації у зазначені терміни не проводились, а вказані як їх учасники 37 осіб свою присутність заперечили.

Незважаючи на те, що Українській народній самообороні (УНСО), цілі діяльності якої суперечать Конституції України та вимогам чинного законодавства, відмовлено в реєстрації, ця організація продовжує діяти. Окремі її члени та керівники притягалися до відповідальності за ознаками ст. 186-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення та ст.ст. 187-6, 187-8 Кримінального кодексу України.

ЗА ДВА минулих роки проти членів збройних формувань УНСО порушено 47 кримінальних справ, 20 — за ст.ст. 187-6 та 222 КК України (проведення різних зборів, поєднаних з військовим тренуванням, незаконне носіння і зберігання вогнепальної зброї).

Останнім часом у Дніпропетровській, Київській, Полтавській, Львівській, Тернопільській, Черкаській, Рівненській та інших областях завдяки потуранню окремих представників місцевої влади робляться нові спроби створення не передбачуваних законом воєнізованих формувань УНСО, у діяльності яких відзначаються екстремістські і націоналістичні прояви. Все це ускладнює міжнаціональні відносини.

Відкрито декларуючи завоювання влади в Україні збройним шляхом, керівники цих угруповань постійно нарощують зусилля щодо кількісного зростання структури, ідеологічної та військової підготовки бойовиків. У зв'язку з цим в Україні в різних місцях вони систематично проводять «вишколи», під час яких відпрацьовують елементи протидії правоохоронним органам, тактику ведення бойових дій у різних умовах, вивчають підривну справу, ведуть вогневу підготовку, що викликає численні скарги громадян.

Нехтуючи чинне законодавство і Міжнародну конвенцію про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців, що кваліфікується як злочин, члени УНА-УНСО брали активну участь у збройних конфліктах у Придністров'ї, Абхазії, Грузії, Азербайджані, Чечні.

У грудні 1994 року на обласній конференції УНА-УНСО у Вінниці лідер і член УНА-УНСО Д.Корчинський заявив: «Мы идем туда не помогать этим народам, они нам не нужны, а используем эти обстоятельства для приобретения опыта» («Всеукраинские ведомости» от 27.01.95 г.).

Про порушення ст.4 Закону України «Про об'єднання громадян» свідчать і дії керівництва УНА.

Згідно з «Положенням про Українську народну самооборону» УНА ініціює створення структур УНСО. Основою для утворення відділів УНСО є структури Асамблеї. Головним командиром УНСО є голова Асамблеї, який керує діяльністю УНСО і його штабом. Матеріали перевірок і списки членів і керівництва УНА і УНСО свідчать, що до них переважно входять одні і ті самі особи, про що заявив лідер Львівського УНСО і УНА Олег Вітович в «Киевских ведомостях» від 08.10.93 р. У газеті «Наша республика» № 7 (127) 24.02.95 р. заступник голови УНА, один із лідерів УНСО заявив: «УНА-УНСО — единая организация».

Вивчені матеріали повністю спростовують твердження голови УНА-УНСО Олега Вітовича, що УНА і УНСО є різні організації.

Після реєстрації 29.12.94 р. Міністерством юстиції України УНА як політичної партії в інтерв'ю газеті «Київські відомості» від 18.01.95 р. засновник і лідер партії, народний депутат Олег Вітович заявив, що в Україні діє єдина організація з одним і тим самим складом керівників — Українська Національна Асамблея — Українська народна самооборона з абревіатурою УНА-УНСО.

Аналіз засобів масової інформації і передвиборних листівок свідчить про те, що і передвиборну кампанію до місцевих органів влади і Верховної Ради України протягом 1994 року УНА-УНСО проводила як єдина організація.

Олег Вітович, виступаючи у квітні 1994 р. у Львові, закликав жителів міста йти на вибори до місцевих Рад під гаслом: «УНА — до влади! УНСО — до штурму!»

За його твердженням, «УНА имеет отношение к УНСО и наоборот, поскольку люди одни и те же». Також він каже про те, що працівники Міністерства юстиції України начебто «по собственной инициативе сократили аббревиатуру УНА-УНСО «с целью не раздражать определенные политические силы в Украине...». «Решением возникшего правового парадокса должны заниматься те, кто его создал — Мин'юст Украины» («Киевские ведомости» от 18.01.95 г.).

Заступник голови Української Національної Асамблеї, лідер УНА-УНСО Дмитро Корчинський в газеті «Наша республіка» № 7 від 24.02.95 р. заявив, що УНА-УНСО єдина організація, не зовсім легальна у більшості областей України... Методи діяльності УНА-УНСО: страйк, пряма діяльність щодо соціального захисту, війна за межами України.

Згідно з рішенням № 12-65-71 від 15 травня 1992 року і № 16-45-195 від 15.08.1995 року Мін'юстом України у реєстрації УНСО як об'єднанню громадян було відмовлено, оскільки діяльність і статутні документи цієї організації суперечили чинному законодавству, після чого керівництво УНСО до Мін'юсту з приводу реєстрації своєї організації не зверталося, тому з цього часу існування даної воєнізованої організації вважається за незаконне.

У ВІДПОВІДНОСТІ з чинним законодавством, створення воєнізованих формувань є виключною компетенцією вищих органів державної влади та управління. Будь-які дії інших органів і організацій, спрямовані на створення таких формувань, незалежно від їх цілей, вважаються незаконними.

Оскільки УНСО фактично є структурним підрозділом Української Національної Асамблеї і зважаючи на вказані вище порушення чинного законодавства, на підставі статей 11-16 Закону України «Про об'єднання громадян» було порушено питання про анулювання записів у Реєстрі про реєстрацію УНА, і як такої, що грубо порушила статтю 4 цього Закону, створивши у своїй структурі не передбачене законом воєнізоване формування.

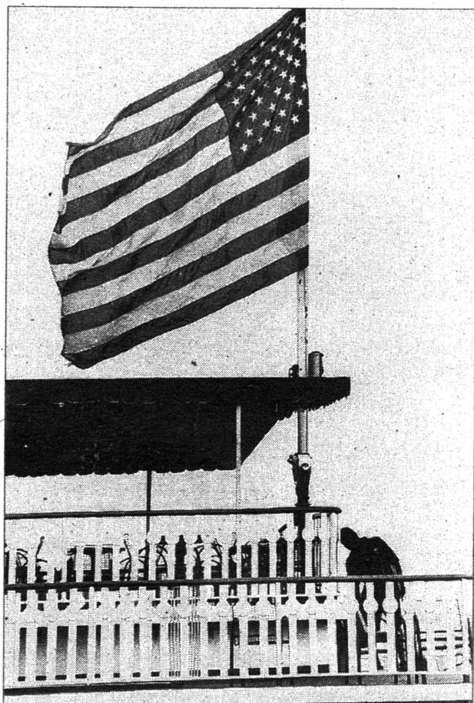
Відповідно до ст. 4 Закону України «Про об'єднання громадян» не підлягають реєстрації об'єднання громадян, коли їх метою є пропаганда війни, насильства чи жорстокості, фашизму чи неофашизму, розпалювання національної ворожнечі, створення незаконних воєнізованих формувань.

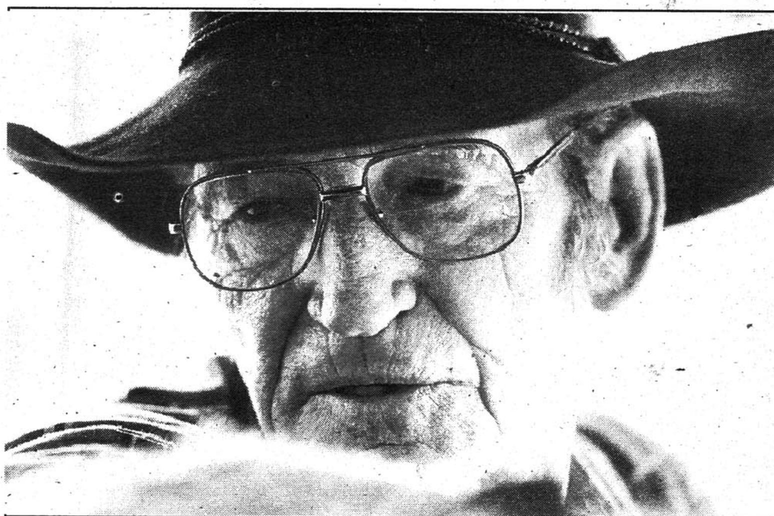
З врахуванням усього, оскільки ця партія не підлягала легалізації, 6 вересня 1995 р. на підставі ст.ст. 4, 11-16 Закону України «Про об'єднання громадян» колегія Міністерства юстиції одноголосно вирішила скасувати рішення Міністерства юстиції від 29 грудня 1994 року про реєстрацію Української Національної Асамблеї як політичної партії і анулювати запис у Реєстрі про реєстрацію УНА, доручивши Нацбанку закрити рахунки УНА.

На підставі цього рішення колегії і було видано наказ Міністерства юстиції про скасування легалізації УНА.

Твердження про те, що це справа Конституційного Суду, безпідставне, оскільки скасування реєстрації, яка є одностороннім адміністративним актом органу державної влади, і ліквідація і примусовий розпуск партії — це різні речі, і Міністерство юстиції має право скасувати свій незаконний акт своїм рішенням.

Отже, роблю висновок: рішення Міністерства юстиції України про скасування реєстрації УНА є актом юридичним, а не політичним.

Олександр КЛИМЕНКО, журналіст

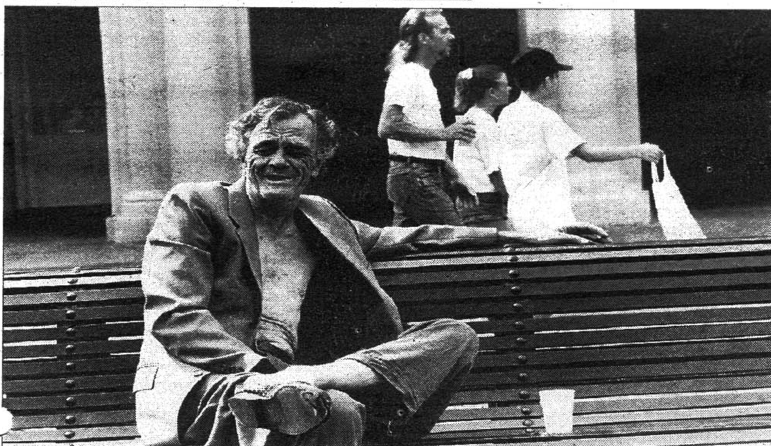
Моє відкриття Америки

***Ч**И Є ЩЕ на світі нашому країна, про яку говорили б так... Як? Захоплено і зневажливо, піднесено й принизливо, одне слово, по-різному. Кожен — хто як побачив, чи уявив, чи почув, чи намріяв, тобто чи не в кожного вона є, своя Америка.*

Чи збігаються мрії`з реальністю? Як правило, ні. Усе, виявляється, по-іншому, усе бачиться іншим поглядом — пильним і доскіпливим, після тієї миті, котру маєш за відлік як (даруйте мою патетику) відкриття Америки. Людей цих, що відкривають для себе США, більшає, на щастя, з кожним днем. І з'являються сотні й тисячі маленьких Америк —хмарочосних чи одноповерхових, суперпромислових чи фермерських, зимових чи літніх, але однаково своєрідних, неповторних однаково, бо ж у кожного своя.

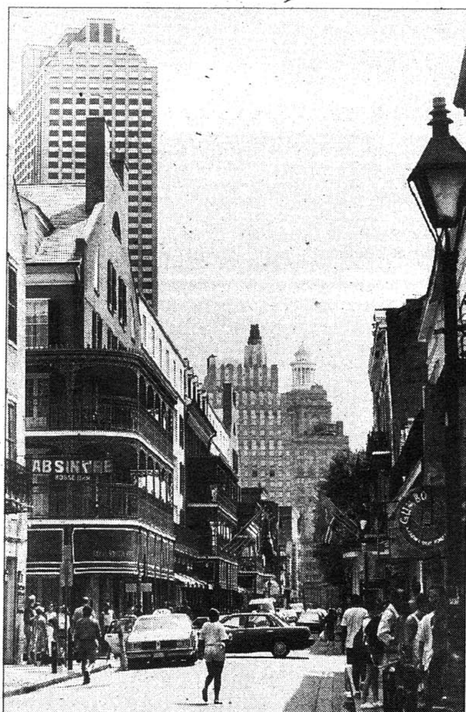
Так-от, тихим літнім надвечір'ям неквапом йшли ми з приятелем мальовничим берегом Міссісіпі. Притомились, мостимось відпочити. Поряд — два американці сидять, хотів сказати, нетипові американці, але як там розібрати нині, хто такий типовий янкі? Може, саме «мої» — типові: один — негр, інший — емігрант-вірменин у третьому поколінні. Слово за слово (добре, що третім був наш перекладач) розмова зав'язалась: звідки, мовляв, і як ти тут. Наш супроводжувач, вирішивши не ускладнювати ситуацію, пояснив коротко: гості з Росії. Негр виявився балакучим, хвилин десять він розповідав усе, що знає про Росію, і аж раптом навіть моє байдуже до непередбачуваного американського англійського вухо кілька разів почуло: Юкрейн, Юкрейн. Що він каже? Виявляється, американський негр — свідомий український патріот. Знає він таку державу — Україна. Мало того, знає, що Україна передала свої ядерні боєголовки Росії, і це йому страшенно не подобається, і цим він страшенно обурений, мовляв, даремно ви, брати-українці...

Фото автора.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

Тричі полонений Ніктою гетьман

До 400-річчя Богдана Хмельницького

ВІД АВТОРА. Образ Богдана Хмельницького в нашій уяві, хочемо того чи ні, найчастіше постає в ореолі традиційного возз'єднувача України та Росії. Це й зрозуміло, адже наше духовне життя формувалося в умовах трьохсотлітньої залежності від північного сусіда та сімдесятирічного панування тоталітарної ідеологічної системи. До того ж людині властиво судити про минуле з точки зору часу, в якому вона живе. Але ж, наприклад, зрозуміло, що політична карта Європи в XVII столітті була зовсім іншою, ніж у XX. Та ж Московія (тодішня назва Російської імперії) лише формувалася як державний організм. Щоправда, запліднена азійсько-візантійськими імперськими ідеями, вона швидко набирала сили, завойовуючи своїх сусідів, землі яких ставали з часом «исконно русскими».

Тому пропонуємо повернутися думками в часи Богдана Хмельницького, користуючись найперше документальними свідченнями. Український гетьман віддавав перевагу ночі, коли треба було думати про державні справи...

1. Ніч перед 11 листопада 1648 року

«Гетьман погодився з рішенням ради укласти перемир'я з новообраним польським королем і відійти з військом в Україну. Вважаємо, що він припустився найбільшого за час свого гетьманування прорахунку».

В.СМОЛІЙ, В.СТЕПАНОВ — сучасні історики.

Та ніч у Замості була справді осінньою: мов із сита з неба сіялась холодна мжичка, різкий вітер рвав листя з дерев... Гетьман думав про завтрашню старшинську раду, на якій треба було вирішити — чи продовжувати похід в глиб Польщі чи замиритися й повернутися в Україну?

Можливо, й мають рацію полковники Кривоніс та Гловацький? Адже, якщо так успішно йде похід, то чому ж зупинятися, коли Польща лежить перед тобою незахищена й присмиріла. Та, мабуть, є різниця між армією, яка визволяє свою землю, й армією, що загарбує чужу країну. До того ж попереду зима. А боєздатні підрозділи налічують не більше 30 тисяч чоловік. Татари повернулися в Крим. Та й чи така вже знесилена Польща? Проти української армії тепер можуть піднятися всі: й залишки польської армії, й партизанські загони.

З іншого боку, відступ в Україну означає відмову від значних територій, відібраних у поляків. Тут живуть спадкоємці Галицько-Волинського князівства. Отже, треба зробити ці землі західними кордонами гетьманської держави, завершити створення тут органів влади і організувати козацькі полки з місцевого населення.

***

Восени 1648 року Богдан Хмельницький мав всі можливості досягти своєї мети, про що заявив, починаючи боротьбу з польською шляхтою: «Відняти польські землі до Вісли». По Віслі колись проходили кордони Русі Київської. Отже, в уяві гетьмана козацька держава мислилась як пряма спадкоємиця Русі. Тому він і вживав назву для свого народу — руські, руська земля, руська мова...

Що ж так вплинуло на його рішення?

Венецький посол Віміна залишив нам такий портрет Богдана Хмельницького: «Здається, ніби в ньому міститься два єства — одно діяльне, тверде, віддане правлінню, друге сонне, стомлене, мрійливе». «Дерев'яніли ми, його слухаючи», — зауважують польські посли.

Очевидно, все ж відігравала роль та обставина, що боротьбу за незалежність українських земель гетьман очолив аж у 53 роки! З одного боку, він мудро бачив далі своїх однодумців по боротьбі, а з іншого — був інколи нерішучим, задовольнявся малим успіхом, не ризикував...

Від автора. Висновок про те, що Україна, опинившись в залежності від сусідів (набираючої сили Московії-Росії й ослабленої після XV століття Польщі), найчастіше одержувала поштовх у боротьбі за самостійність іззовні, має багато опонентів. Але аналіз історичних подій усе одно схиляє нас до такого ж висновку. Адже ясно, що не випадок із особистого життя Богдана Хмельницького штовхнув його на боротьбу, а загарбницька політика Польщі, яка міцніла лише у протистоянні з Тевтонським орденом — завойовником польських земель. Перемога в Грюнвальдській битві 1410 року та інші події були трактовані шляхтою як початок експансії на сусідні території, зокрема й українські. Прагнення будь-що вийти за етнічні межі, розширитися за чужий рахунок знищувало польську державу. Вона хворобливо хапалась за союзи з Литвою/Білорусією, але ці державні утворення були штучними, мертвонародженими й тривали недовго. Засліплена великодержавною ідеєю, шляхта не бачила своїх справжніх суперників — Османської імперії, яка прагнула поширити свої завоювання на Європу, й Московської, що мала ще більші амбіції, — світове панування.

З іншого боку, й це визначальний фактор, в Україні завжди жила ідея відродження незалежної держави на основі політично-культурної спадщини Русі Київської.

Це припущення підтверджують і події XX сторіччя — розпад Російської імперії народив Українську Народну Республіку, а радянської — сучасну незалежну Україну.

Богдан Хмельницький мав гідні свого історичного призначення задуми (завдяки яким він і увійшов до історії!), але не завжди обирав для їх досягнення адекватні шляхи. Незалежність — ідея, яка приходить завжди вчасно, але чи завжди нація здатна виштовхнути зі свого середовища потрібних часові державних провідників?

Якою ж була ситуація в Європі в час виступу на історичну арену Богдана Хмельницького?

1648 рік — рік закінчення Тридцятилітньої війни між імперським габсбурзьким блоком (Іспанія, Австрія, Німеччина, Польща) та країнами, які в недалекому майбутньому будуть репрезентувати нову Європу: Францією, Швецією, Данією, яких підтримували Англія та Нідерланди. Плани Габсбургів утворити світову імперію зазнали краху. Очевидно, тут треба шукати причини спалаху зацікавлення українськими справами з боку тодішніх лідерів Європи. Богдану Хмельницькому писали Олівер Кромвель, шведська королева Христина...

Отже, Польща, Швеція й Німеччина були ослаблені недавньою війною. Угорщина гнулася в турецькому ярмі, Московія ще не отямилася після «смутного времени» та від поразки від Польщі під Смоленськом в 1632 році.

Багатства Польщі здавна зростали на прибутках, що надходили з України. Через Гданськ в Європу йшли українська пшениця, худоба, табуни коней, продукти лісового господарства тощо. Шляхті ж хотілося ще більших багатств...

II. Ніч перед 6 серпня 1649 року

«В трагічній історії України небагато було моментів, страшніших від цього».

Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ.

Мав рацію В'ячеслав Липинський, коли твердив, що Богдан Хмельницький з самого початку свого виступу проти Польщі усвідомлював, що він створює державу — спадкоємицю Русі Київської. Звідси й його бачення кордонів України: від Вісли до Дону і від Стародубщини на півночі до Чорного моря на півдні. Адже зрозуміло, що коли Кальміуський полк мав свої козацькі зимівники в Дикому полі (сучасному Донбасі), то й території ці входили в гетьманську Україну.

Деякі радянські ідеологи та російські історики намагалися сформувати портрет Богдана Хмельницького як випадкової постаті в нашій історії, який, мовляв, тільки й розумів, що без Москви незалежна Україна неможлива. Пам'ятаєте Ленінові слова, викарбувані на пам'ятнику йому в Києві, — «при єдиній дії пролетарів великоруських і українських вільна Україна можлива...»?

Український гетьман — гідний син свого народу. Як людина високоосвічена (знав кілька європейських мов), він відчував на собі життєдайний вплив ідей європейського Відродження, які утверджували пріоритети гуманістичного світобачення. Імперії народжуються й вмирають, а національні держави — вічні. Бо вічні народи на землі, їхня культура й духовність. Ідея державності усвідомлювалась Богданом Хмельницьким як ідея автономності, але це данина часові. Адже ідея суверенного існування країн поширилася лише після французької революції 1789 року.

«Виб'ю з лядської неволі руський нарід увесь! За границю не піду, шаблі на турків і татар не підійму. Досить маю в Україні, Поділлі і Волині тепер, — досить вчасу, достатку і пожитку тепер в землі і князівстві моїм — по Львів, по Холм і Галич. А ставши над Віслою, скажу дальшим ляхам: сидіть і мовчіть, ляхи!» — так говорив гетьман польським послам.

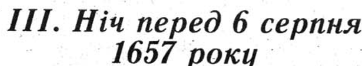
Перемоги під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями, Збаражем переконали Богдана Хмельницького, що він робить поворот в європейській політиці, що вловив настрої часу й має підтримку свого народу. Він був сповнений рішучості довести до кінця задумане. Але як? Без союзників Україна справді не може перемогти ворогів. Отже, паралельно з розвитком армії гетьман не менше дбав про розвиток української дипломатії. Він укладав угоди з сусідніми державами, руйнував існуючі союзи між його суперниками, думав про загальноєвропейське єднання народів, яке триматиметься не на силі озброї, а на ідеях мирного співіснування. Богдан Хмельницький випереджав час, засвідчуючи розмах свого політичного мислення, широту своїх державницьких задумів.

Продовжуючи історію Русі Київської, гетьман одержав у спадок і її ворогів. Небезпечним було сусідство з татарами Криму, яких підтримували турки. Богдан Хмельницький нейтралізував хана, уклавши з ним союз. Нелегкий це був крок, адже кримчаки, повертаючись додому, завжди гнали поперед себе ясир — десятки, а то й сотні тисяч українських селян. Союз це був не міцний — татари хиталися: то до Польщі, то до України, будучи зацікавленими в ослабленні обох суперників.

Саме тому в ніч на 6 серпня 1649 року хан Іслам-Гірей пішов на сепаратні переговори з польським королем. Для гетьмана цей крок вчорашнього союзника не був раптовим. Але він через деякий час знову пішов на зближення з Кримом і знову був покараний, зазнавши нищівної поразки під Берестечком, коли хан у черговий раз зрадив козаків.

В ту серпневу ніч Нікта прилітала до Богдана Хмельницького в найчорнішому вбранні...

Нікта — втілювала собою ніч у грецьких міфах. В давніх трагедіях Нікта летить на крилах в колісниці, в чорних шатах, всіяна зірками...

III. Ніч перед 6 серпня 1657 року

> **«Союз з Москвою означав повний розрив з Польщею. Українська політика остаточно видобувалася з-під впливу польських традицій і могла йти до власної мети. Московський режим був ще надто свіжий, щоб їй у тому перешкоджати».**
>
> **Іван КРИП'ЯКЕВИЧ.**

У цю ніч Нікта не полишала гетьмана аж до світанку.

О 5-й годині ранку 6 серпня літа 1657 на 62 році обірвалося життя Богдана Хмельницького. Вважається, що він був похований в Іллінській церкві в Суботові.

Які думки турбували гетьмана в його останні ночі?

Свою справу він зробив — відродив на терені Руси державу-спадкоємицю Україну, повернув свій край до Європи. Польський історик Людвік Кубала писав: «Чужинці порівнювали Хмельницького з Кромвелем, особливо на той час, коли вони обидва майже виключно звертали на себе увагу сходу й заходу Європи... Хмельницький мав при тому далеко важчі завдання: його край мав майже звідусіль відкриті кордони. Він не мав, як Кромвель, вишколеної інтелігенції й засобів старої сильної держави. Військо, фінанси, державне господарство, адміністрація, зносини з сусідніми державами — все це треба було створити, все це лежало на його голові».

Але що буде по ньому?

А сталося те, що супроводжує українську історію майже завжди — гетьманові нікому було передати булаву. Після смерті сина Тимоша хіба що Іван Виговський міг продовжити справу Богдана Хмельницького, як вважав гетьман. Але оточення його, серед якого було немало нещирих людей, вмовляли віддати булаву спадкоємцю — малолітньому сину Юркові, не здатному до державної діяльності. Відчувши непевність гетьманської влади, активізувалися в Україні російські агенти й емісари. Один з них дворянин Желябужський вів пряму антиукраїнську агітацію навіть в армії України. Внаслідок чого командувач козацького корпусу, який діяв проти поляків у союзі з трансільванським князем Ю. Ракочієм, А. Жданович залишив позиції й відступив в Україну. Ця звістка стала для вразливого гетьмана смертельною — його розбив параліч... Про причини недуги гетьмана є багато припущень. Адже він мав міцне здоров'я.

Вимушений союз з Москвою Богдан Хмельницький сприймав як явище тимчасове. Тому він і послів з Москви приймав не в Києві, на чому наголошували росіяни, а в Переяславі. На раді тут були присутні кількасот чоловік (деякі історики наводять цифру — 284). Не було в Переяславі представників із Запорозької Січі, Івана Богуна, Івана Сірка, уманського та брацлавського полковників. «Не хочемо йти в неволю за царських котів», — говорили противники союзу з Москвою, маючи на увазі надісланих царем соболів. Не прийняло союзу київське духовенство, а в Полтавському та Кропив'янському полках царських урядовців побили киями, коли ті приїхали приводити народ до присяги.

Не випадково, що жодних документів про Переяславські угоди між Україною та Москвою не збереглося. Говорячи сучасною мовою, гетьман уклав з царем лише угоду про наміри. Але й після того і Москва, й Україна діяли так, як це їм було вигідно. Московія відразу ж почала наступ на українську незалежність — намагалася посадити в містах військові гарнізони, брати податки тощо. Азіатська Москва з її варварськими законами, вірніше беззаконням, не могла співіснувати з демократичною козацькою республікою. Адже на той час Україна була складовим елементом європейської ринкової системи. Значна частина сільського господарства в Україні становила собою фермерські підприємства, де селяни займалися вільною хліборобською працею. Розвивалися міста, панувало магдебурзьке право, розквітала культура й освіта.

Улюбленим же заняттям об'єднувача України та Московії царя Олексія Михайловича, якого оточували найчастіше неписьменні бояри, було слухання юродивих, спостереження за боями мисливців та диких ведмедів і п'янство. Ось що записав кремлівський дячок Григорій Котошихін в часи Олексія Михайловича: «Питья исходит на всякий день, кроме того, что носят для царя, царицы, царевичей и царевен, вина простого, двойного и тройного близко 100 ведер; пива и меду по 400 — 500 ведер, а в которое время меду недостанет, за мед дается вином, по расчету. А на иной день, когда бывают праздники и иные именинные и родильные дни, исходит вина по 400 и по 500 ведер...»

Зрозуміло, що Московія як союзник не могла задовольняти Богдана Хмельницького. Він шукав нових зв'язків. У Чигирині були акредитовані австрійський, турецький, ханський, шведський, трансільванський, волоський, молдавський, польський, литовський, московський посли. Найбільше Богданові Хмельницькому імпонували шведи. Він намагався утворити коаліцію зі Швецією, Семиграддям, Бранденбургом, Молдавією, Волощиною, Литвою та Україною проти Польщі, Криму та Московії.

Але смерть не дала йому реалізувати задумане.

Після Богдана Хмельницького, після міжусобної війни між його наступниками, в Україні настав період історії, який народ назвав «Руїна». Іван Виговський не зміг продовжити справу великого гетьмана. Не вдалося розірвати московські кайдани й Іванові Мазепі. Треба було чекати XX століття, щоб мати нову нагоду вибороти незалежність.

***

Від автора. Жив у XVI столітті російський письменник Філофей — монах псковського Єлізарового монастиря. За його теорією, історія людства є історією трьох світових царств, трьох обраних Богом народів. Впав перший Рим (Римська імперія), впав другий Рим (Візантія), третій — Москва — ніколи не впаде! Бо знаходиться під знаком Божого провидіння. Загибель Москви означало б загибель усього людства, але Бог цього не допустить.

Міф про «Третій Рим» трансформувався в тезу про месіанську роль царської Росії у світовій історії, її призначення панувати у світі. Ці ідеї успадкувала й більшовицька імперія. Ось чому ідеологи української державності завжди пов'язували виборення незалежності Україною лише з розпадом Московської монархії. Ось чому такі діячі, як Богдан Хмельницький, що своєю діяльністю утверджували ідею української незалежності, завжди були в тіні, що падає на світ від «героїв» російської історії — Івана Грозного, Петра I, Катерини II...

Мал. Олександра НІКОЛАЄВЦЯ.

Станіслав ЗІНЧУК, письменник

«Подарунок» на іменини,

або Як видавці з Київської академії євробізнесу обмежили Україну для Хмельницького його власним... хутором

НЕВДОВЗІ за рішенням ЮНЕСКО відзначатиметься 400-ліття з дня народження одного з найвидатніших наших державотворців — Богдана Хмельницького. Завчасно, два роки тому, Кабінет міністрів затвердив заходи, якими передбачено і випуск літератури до цієї дати. Принагідно зауважу, що про Б.Хмельницького написано силу-силенну наукових, художніх творів у різних жанрах. Отже, треба було вибирати «най-най»...

На жаль, коштів на реалізацію цього видавничого проекту і досі не надано.

Не буду ятрити душу шанувальникам красного письменства переліком раритетів, внесених до плану видань. Згадаю бодай дві позиції: двотомну монографію про Богдана нашого видатного історика Миколи Костомарова (видавництво «Дніпро») та унікальну пам'ятку часів Хмельницького «Реєстр Війська Запорозького 1649 року», підготовлений Археографічною комісією, Інститутом української археографії, Інститутом історії України й Російським державним архівом давніх актів з коментарями відомих учених. Цей фоліант доведено «Науковою думкою» до матриць і на його вихід забракло справді дрібниці (як на теперішні ціни) — лише 1,5 мільярда карбованців. Можливо, знайдуться заможні шанувальники рідної історії і захочуть подарувати до ювілею безцінну реліквію. Будемо сподіватися...

Відрадно, що деякі державні й комерційні видавництва власним коштом випустили понад десяток книг на тему Хмельниччини. Проте не всі видання викликають радість: після ознайомлення з деякими не полишає прикрість, а то й обурення, бо не такого дарунку заслуговує славетний гетьман.

Зокрема Київська академія євробізнесу 30-тисячним накладом перевидала російською мовою історичну повість (для юнацтва — уточнено в реквізиті) Ольги Рогової «Богдан Хмельницький», яка виходила в Петрограді 1915 року. За 80 років від попереднього видання сталося стільки змін, що твір потребував певного втручання, коригування. Тож зрозуміло, чому редакція доручає літературне опрацювання, редагування і навіть коректуру О.Українець. Одначе остання практично зовсім не впоралася зі своїми обов'язками. І йдеться не про коректорські «мухи», а про речі вельми і вельми серйозні.

З відомих причин 1915 року авторка не могла вільно вживати такі назви, як «Україна», «українець», «український народ», бо офіційно вживалися зовсім інші. Але на те й береться людина за редагування чи тим паче — за літературне опрацювання, щоб сучасний юний читач не ламав голову над тодішніми ребусами. Бо виходить геть химерно, якщо в повісті мешканці Поділля, Галичини і навіть Січове товариство збираються в... Україну.

Та що там рядові козаки?! Сам Богдан Хмельницький після прибуття на Січ на запитання кошового, куди й звідки мандрує, відповідає: «Еду из Украины, где меня опозорили и выгнали, хочу искать и суда, и расправы у запорожцев...» Читач знає, що герой твору їде з рідного хутора Суботова, який у нього захопив шляхтич Чаплинський. Тож мимоволі можна подумати, що для Хмельницького Україна обмежується... власним хутором.

Після цього вже не дивуємося, коли гетьман на Переяславській Раді називає Московію «Великой Русью», а свою державу — «Малой Русью», хоча ці назви з'являться значно пізніше — їх вигадають нащадки царя Олексія Михайловича.

Приймаючи вдома московських послів, хворий гетьман і власний народ називає «русским» (з двома «с», а не з «сь» — а це ж різні речі!)

Власне, «Україна» й «український народ» вряди-годи трапляються на сторінках твору, а «українці» — жодного разу: лише «русские», — ось і доходить часом до безглуздя. Приміром, полковник Павло Тетеря приймає в себе у Переяславі, московських послів, бо Богдан у Чигирині ховає загиблого сина. Авторка пише про господаря: «Полковник недолюбливал русских. Он первый настойчиво советовал Богдану Хмельницкому не вступать в союз с Москвой, но теперь как хозяин города должен был радушно принять гостей. Они говорили о посторонних вещах, о житье-бытье на Руси»... Спробуйте збагнути, про яку Русь і яких «русских» ідеться?

Щоправда, слово «українець» згадується в книжці тричі, але не в самому тексті, а в реквізитах — як прізвище людини, яка готувала видання до друку.

Забагато в повісті й інших огріхів. Скажімо, навіть злуку України з Москвою названо по-різному. Розділ XIX озаглавлено «Выговский работает в пользу воссоединения с Москвой», а XXIV — «Присоединение к Москве». Насправді термін «воссоединение» запроваджено через 300 років.

На Переяславській раді генеральний осавул під час появи старшини командує: «Смирно!» Але такої команди в козаків ніколи не було.

Зарясно в творі перекручень власних і географічних назв. Наприклад, Суботів стає Субботово, місто Ладижин — Ладижаном, річка Росава — Русавою, польський військовик Лянцкоронський — Ляндскоронським, єрусалимський патріарх Паїсій — Пансієм тощо.

На закінчення повісті О.Рогова згадує відкриття в Києві 11 липня 1888 року пам'ятника Хмельницькому, цитуючи два написи, викарбувані тоді на монументі: «Волим под Царя (з великої літери!) восточного православнаго» та «Единая недѣлимая Россія Богдану Хмельницкому».

Мимоволі спадає на думку: чи не заради реанімації цих сконалих гасел Київська академія євробізнесу вирішила робити гешефт на примітивній продукції, досить розкішно оздобленій, забутої історією й літературою петроградки? Робити бізнес на українцях руками О.І.Українець заради «единой неделимой»?

Куди течеш, Дніпро?

Борис СИДОРЕНКО, «Голос України»

РІКА-ХРАМ ЧИ СТІЧНА КАНАВА

УСЕ МОЄ життя, за винятком кількох років, проминуло на берегах Дніпра та його приток — Прип'яті, Десни, Стоходу, Стиру, Горині. Як колишньому річковикові, мені здавна відомо, що Дніпро — це невтомний робот, здатний виконувати безліч важких обов'язків. І водночас він — стихія. Колись — нестримна, руйнівна.

Тепер Дніпро обгородили з усіх боків так, що ненароком починаєш думати, що він сам — наче продукт людських старань. Як, скажімо, низка недавно викопаних колгоспних ставів. Тим часом ця ріка плинула ще тоді, коли люди в цій місцевості не жили. Перші поселення тут з'явилися саме по його берегах. Можна стверджувати, що Борисфен (давня назва Дніпра) був однією з колисок людської цивілізації. Образно кажучи, він вигойдував її на своїх хвилях.

Він носив на могутній спині стародавні судна із заморськими товарами, козацькі чайки, носить і теперішні теплоходи. Він охоче годував і далі годує людей рибою. Без Дніпра не було б вічного града Києва, не було б Київської Русі — принаймні такої, якою ми її знаємо. Без Дніпра немислима Україна.

І тепер Дніпро прикрашає наше повсякдення життя — пам'яттю в серці, живою картиною у вікні дачі, фаршированою рибиною на столі. Більше того. Висловлю, можливо, дещо несподівану думку: в житті більшості людей, які мешкають на берегах Дніпра, ця ріка ще й неабиякий психотерапевт. Вона здатна налаштовувати людські душі на урочистий і навіть святковий лад. Можливо, це тому, що Дніпро є представником вічного й водночас живого в природі. Він змушує людей, які споглядають його за різної погоди, хоча б на короткий час ставати поетами й філософами, згадувати минуле й зазирати в майбутнє. Я сказав би, що Дніпро — то храм природи, то своєрідний магніт, який притягує до себе українські душі...

Проте не тільки добро бачили люди від ріки. Навесні Дніпро заливав посіви й навіть поселення (згадаймо київський Поділ), а влітку, коли вода спадала, трощив судна на порогах. Люди вирішили взяти гору над рікою. Пам'ятаєте вірші: «Человек сказал Днепру: я стеной тебя запру!»? І почалася, кажучи по-теперішньому, конфронтація. Люди побудували греблі з електростанціями, Чорнобильську АЕС, підняли рівень води, і пороги зникли, як і некеровані з непередбачуваними наслідками повені. Електричний струм запрацював на людину. Таки перемогли стихію, довели сивому Славутичу, що чинити опір людині не варто!

А тепер маємо свою нерозумну «перемогу», самі ж розхльобувати. Бо забули головне: Дніпро — це частина Природи-матері, а вона, тобто Природа, шанує рівновагу, не терпить насилля, і тому воювати з нею ризиковано.

Що ми бачимо тепер на берегах Дніпра? Повсюдне сміття, побутові відходи. Його води завдяки «старанням» промислових підприємств містять у собі чи не всі елементи таблиці Менделєєва. Запитаймо себе: хіба винен Дніпро у тому, що на його плесах розкошують, швидко розмножуючись, а потім гниють, забираючи життєдайний кисень з води і поширюючи сморід, синьо-зелені водорості? Ні, в цьому винні люди, які уповільнили течію ріки.

Хіба винен Дніпро у тому, що в Київському водосховищі (можливо, й в інших — теж) утворилися велетенські «поклади» радіоактивного мулу з Чорнобильської АЕС? Ні, в цьому винні люди!

Хіба винен Дніпро в тому, що під його мілководдями марнуються великі тисячі гектарів першокласних луків, на яких у минулих століттях нагулювали вагу численні стада великої рогатої худоби? Ні, у цьому винні люди!

Хіба винен Дніпро в тому, що його рибні запаси стали не такі розмаїті, як колись, бо цінні види риб, що полюбляють швидку воду, перевелися, а на їхнє місце прийшли представники морів — бички та голки-риби? І в цьому теж винні люди — самовпевнені, але, на жаль, недалекоглядні.

І все ж таки панікувати не треба. Адже ще не все втрачено. Справу можна полагодити. Дніпром і далі пливуть теплоходи та самохідні баржі, на берегах відпочивають тисячі киян з вудками, рибколгоспи ще мають якийсь там улов, риба, як і в давнину, нереститься. І навіть раки — цей надійний показник доброї якості річкової води — у Дніпрі в районі Києва та вище не переводяться. Отже, велика ріка України і далі живе.

Проте їй потрібна наша допомога. Можливо, є сенс спеціалістам розглянути варіант такого використання гребель на Дніпрі, який позбавляв би населені пункти навесні від загрози повеней, але влітку тримав би воду у верхніх б'єфах гребель на якнайнижчому рівні, щоби, не створюючи особливих проблем для судноплавства, знову перетворити величезні площі теперішніх мілин у заплавні луки? Якщо греблі працюватимуть у такому режимі, тоді, можливо, й води менше застоюватимуться, і водоростям не буде теперішнього роздолля? Але ця пропозиція — так, для «затравки». Автор розуміє, що спеціалісти здатні внести вагоміші й краще обґрунтовані пропозиції, ніж журналіст.

Насамкінець зізнаюся, що й мене, людину суто приземлену й прозаїчну, не так давно Дніпро спокусив заговорити віршами. Ось вони: «Немає ліпшого, як стиха на берег хвиля набіга, і весь Дніпро спокійно диха, і в небі райдуга-дуга. Немає ліпшої картини, як захід сонця за Дніпром, а в небі ключ пташиний лине, а на землі — життя огром. Повірте, свята хвилина в моїй заплутаній судьбі. Для мене Бог — це Україна. Це — Україна в боротьбі!»

Тепер перед нами всіма стоїть така дилема: залишиться Дніпро храмом — житиме й Україна. Стане він стічною канавою — і не бути вільній та незалежній Україні. Ось така взаємозалежність. Бо рабам, не здатним захистити себе і Дніпро, ні до чого й ріка-храм. Їм стічної канави вистачить. Тим більше — такої великої.

Київ.

Василь ТУГЛУК, «Голос України»

Хто сказав, що все уже відкрито!

З КАПІТАНОМ яхти «Юрій Гагарін» Анатолієм Кириченком я знайомився двічі: перший раз як з героєм літературного твору — повісті «Хождение за два-три моря», подарованої мені одним з її авторів Сергієм Осташком, а вдруге — особисто, під час приїзду до Одеси.

Повість я прочитав одним духом у купе нічного поїзда Одеса—Київ. Книга вражала небуденністю сприйняття двох авторів — молодих фізиків-теоретиків, котрі вперше потрапили на крейсерську яхту і за місяць подолали шлях від Одеси до Астрахані. І хоча автори чесно попереджували, що це лише документальна розповідь про реальних людей і події, книга вийшла художньою, з яскравими характерами, поворотами сюжету і навіть самостійними вкрапленими новелами. Ще не доїхавши до Києва, вже вирішив: маю неодмінно познайомитися з героями цієї повісті, і передовсім із самим «Юрієм Гагаріним» та його капітаном Анатолієм Даниловичем Кириченком, Даниличем, як ласкаво величали його в книзі.

— Не знаю, чи вийде, — відповів на моє телефонне запитання Сергій, — Данилич у моря зібрався. А, втім, приїзди, спробуємо.

І ось я на причалі, що його одесити називають шанхаєм. У Сухому лимані, неподалік стоянки поромів Одеса— Варна, крани і доки найбільшого в країні Іллічівського порту затискають приватний сектор. До фарватеру стратегічного значення повзуть кострубаті містки. Берег обліпили жалі сарайчики — «курені», на воді погойдуються човни всіх мастей і калібрів. І серед них той, якого я шукаю. Дві 11-метрові щогли, піднесені над куренями, свідчать про те, що Данилич ще не рушив яхтою в далекі мандрівки, а робота, яка кипить на палубі, — що підготування до цього йдуть повним ходом.

Зблизька «Гагарін» не схожий на сучасну манірну яхту. Більше за все він нагадує старого вітрильника, вітрильника Стівенсона, Жюль Верна, відновленого для нових подорожей. Кирпато задертий догори бушприт біля основи плавно переходить у форштевень, на якому так і хочеться побачити фігуру богині. Ледь заширокі скули-обводи свідчать скоріше не про швидкість судна, а про його морепрохідність, а численні надбудови, дещо несподівані на спортивній яхті, мають цілком природний вигляд на цій шхуні, що нібито вирушає по піратські скарби.

Як і самий вітрильник, його шкіпер — невисокий, доладний, підтягнутий. Один із сім'ї потомствених очаківських лоцманів, за юначих років рибалив, потім війна, поранення і... суто сухопутна професія — кравець. Втім, море залишилося в Кириченкові на все життя. Його й тепер легше уявити в зюйдвестці за штурвалом вітрильника, який танцює на хвилях, аніж із сантиметром у примірювальні якогось ательє. Втім, коли шкіпер у своєму курені за швейною машинкою шиє вітрила, суперечностей у сприйнятті не постає.

Нині Анатолій Данилович на пенсії і весь вільний час присвячує улюбленому творінню — «Юрію Гагаріну». Слово «творіння» тут слід розуміти буквально — яхту шкіпер створив власноруч. У струнких обводах важко вгадати списаний рятувальний бот, який колись купили задешево. І тепер, либонь, важко назвати знаменитішого і заслуженішого човна в Одесі. Ні, титулованіші й обвішані медалями є — не старенькому «Гагаріновi» тягатися із сучасними пластиковими чемпіонами. «Гагарін» бере іншим. Скажіть, який ще український човен у роки найсуворішої радянської прикордонної системи зумів обійти всі найзаповідніші куточки Чорного моря? Яка з одеських яхт перша проклала шлях на Каспій? (Саме цей похід і описано в книзі). Скільком одеським яхтсменам вдалося «обігнути Європу з другого боку» — пройти внутрішніми водоймами від Чорного до Балтійського і Білого морів?..

— Йдемо Босфором, — розповідає Данилич, — і наздоганяє нас здоровенний танкер. На «Івлії» розгубилися, весла покидали, «Кидай кінець!» — кричать. А я ж казав їм: «Під бережком треба, нема чого на середину протоки лізти». Ледве витяг.

«Івлія» — копія давньогрецького весельного судна — дієри, збудована в Одесі групою ентузіастів. «Юрій Гагарін» проводжав її як яхта супроводження на історичну батьківщину. Про початок цієї експедиції багато писали в пресі, але поступово публікацій не стало. Данилич це пояснює просто:

— Комсомолія! Самі нічого не вміють, а слухати не хочуть. Чого їх на гору Афон понесло? Адже там заборонена зона. Монахи живуть, люди спокійні, пустельники, а тут ціла банда з'являється і починає бешкетувати. Коротше кажучи, заарештували нас там, ледве виборсалися.

Після Афона шляхи «Гагаріна» та «Івлії» розминулися, дієра пішла далі, а Данилич повернувся до Одеси, сам пройшовши Дарданелли й Босфор.

Ми сидимо в альтанці над лиманом, даруйте за каламбур, одесідуємо. Поряд на легких лиманських брижах погойдує бушпритом «Юрій Гагарін», ніби дослухаючись і стверджуючи все сказане капітаном. На столі розкладені фотокартки, пам'ятні вимпели, документи. Данилич, не поспішаючи, перекладає їх і коментує:

— Оце ми з Георгієм Георгієвим у Варні, це — зимівка у Стамбулі, а це кубок Каспію серед самодіяльних яхт. Пам'ятаєш ось цю красуню-каравелу?

Останнє запитання спрямоване навіть не до Сергія, котрий сидить поруч, а до яхти. І «Гагарін», задзеленчавши снастями по щоглі, мрійливо підморгує ілюмінаторами, що миготять відблисками заходу сонця, ніби підтверджуючи слова Данилича.

— А це що? — потрапляє мені на очі папір, надрукований німецькою на фірмовому, з готичним шрифтом, бланку.

— Це запрошення нам з «Юрочкою» від Гельмута Коля на 50-річчя Перемоги. Жаль, звичайно, що не вийшло сходити, але в нас тепер інші плани. Ходімо, розповім.

Ми спускаємося до каюти «Гагаріна». На штурманському столику розкладено карту світу, на ній — позначки олівцем, лінії, що з'єднують материки, біля яких написано цифри.

— Я ось про що думаю, — розважливо і з якимось острахом розпочинає він. — Україна тепер самостійна держава, а отже, їй слід зміцнювати різні зв'язки, в тому числі і з земляками. Адже українці розкидані по всіх світах. Вони і в Канаді, і у США, і в Австралії, і в Бразилії. Я вже не кажу про Середземне море, Європу, Ізраїль тощо. І народилася така ідея: чого б нам з «Гагаріним» не зібрати їх усіх разом. На початку хоча б у цій каюті, на цій палубі.

— То це ж не Ноїв ковчег, — спробував пожартувати Сергій.

— А всіх одразу й не треба, можна по черзі. — Уявляєте, з'являється така шхуна під українським прапором десь у Монтевідео. Гадаєте, коли там є хоча б один українець, він не прийде хоч би для того, щоб рідною мовою поспілкуватися?

— Але ж це плани не на один місяць, а може й рік. Хто це зможе пройти? — нагадую я.

— Можемо навіть восени стартувати, щоб до весни середземку обійти.

— А здоров'я?

— У мене — тьху-тьху, а «Гагаріна» я за останній рік так підлікував, що йому нині жодні шторми не страшні.

Ми сидимо в альтанці, п'ємо найкращий «шкіперський» чай — з трав і обговорюємо подробиці майбутньої експедиції.

Над лиманом давно опустилася ніч. Останній трамвай до міста вже пішов, ночувати доведеться тут, на яхті, яка, ледь погойдуючись, дрімає на хвилях. І сниться їй, мабуть, те, про що мріє у своєму курені цієї нічної пори Данилич. Але для неї, як і для шкіпера, якому пішов уже восьмий десяток років, на жаль, мало одного життя, щоб побачити увесь світ. Слава Богу, що є ще такі люди на Землі.

Сергій МЕЛЬНИЧУК, «Голос України»

За кермом тільки журналісти

У ЗАСОБАХ масової інформації (в тому числі й на сторінках «Голосу України») вже повідомлялося, що в нашій державі вперше відбудуться міжнародні автомобільні змагання журналістів «Осінь-95». Як іде підготовка до цього заходу? На це та інші запитання нашого кореспондента відповідає голова оргкомітету, відповідальний секретар Рівненської обласної організації Спілки журналістів України Степан РОДИЧ.

— Щиро вдячний «Голосу України» за увагу і постійну зацікавленість до заходів, що їх проводять під егідою Спілки журналістів. Щодо змагань «Осінь-95», то підготовчі роботи практично вже закінчуються. Вони проходитимуть із 21 по 24 вересня на Рівненщині, де в травні відбулися перші автомобільні змагання журналістів України. Це була добра репетиція перед міжнародними стартами. Для участі в «Осені-95» організатори, серед яких Спілка журналістів України, Міністерство транспорту і Автомобільний клуб журналістів України, запросили представників засобів масової інформації Болгарії, Білорусі, Литви, Молдови, Німеччини, Польщі та Росії. Але основу, звичайно, становитимуть журналісти провідних видань України, котрим автомобіль давно став засобом для оперативного виконання редакційних завдань.

Кожен із запрошених матиме чудову можливість не тільки продемонструвати вправність за кермом, а й ближче познайомитися із колегами-автолюбителями з інших областей і країн, обговорити питання розвитку національного та світового автомобілебудування, автоспорту та автотуризму.

Вигоду від проведення змагань журналістів матиме й Рівненщина, підприємства якої, виступаючи спонсорами «Осені-95», зможуть показати власну продукцію перед широким журналістським загалом.

— А хто зголосився взяти на себе спонсорську ношу?

— Це підприємства, керівники яких мислять сучасними категоріями, де реклами власної продукції надають важливого значення. Генеральним спонсором «Осені-95» стало українсько-англійське спільне підприємство «Трек інтернешнл любрікантс», що є офіційним дистриб'ютором американської фірми «Шеврон», світового лідера у виробництві мастильних матеріалів. На пропозицію оргкомітету знову відгукнулися керівники Дніпропетровського АТ «Дніпрошина», де виготовляють «взуття» для автомобілів; Рівненського заводу тракторних агрегатів, працівники якого дедалі тісніше співпрацюють з автомобілебудівниками нашої держави та інших країн. Саме на цьому заводі виготовляють дефіцитні гальмівні троси для всіх моделей ВАЗу, АЗЛК, ЗАЗу, ГАЗу, ЛуАЗу, повітряні та мастильні фільтри. Допомогти журналістам вирішило й керівництво українсько-французького СП «Юнекс» з Рівного, що займається міжнародними перевезеннями.

— Кілька слів, будь ласка, про самі змагання.

— Їх проводимо з метою вдосконалення майстерності журналістів у керуванні автомобілем. Тому й наголос робимо, щоб кожний учасник мав можливість продемонструвати усі свої здібності. Обов'язковою умовою змагань є те, що за кермом автомобіля має бути тільки журналіст. Кожний екіпаж, що складається з водія і штурмана, повинен за легендою подолати запропонований маршрут, прокладений тільки на шляхах з асфальтовим покриттям. Спортивні проби також виконуватимуть індивідуально на спеціально обладнаних майданчиках, де й визначатимуть переможців і призерів у п'яти класах автомобілів залежно від потужності двигуна. Тож усі матимуть рівні можливості боротися за нагороди. А вони чималі. Призовий фонд становить суму, еквівалентну 1000 доларам США.

Наші олімпійські надії

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Найбільше багатство Костянтина

У цього юнака немає сундуків з коштовним камінням і золотом, солідного рахунку в банку. Є в нього талант, а головне його багатство — друзі, які опікують його, допомагають крокувати життям.

Народився він в Маріуполі — місті, яке прославили зірки футболу, водного поло, боротьби, боксу. А Костянтин Калашников (мова про нього) вибрав ринг і шкіряні рукавички. Навчався у спортінтернаті в Броварах. Зверніть увагу на те, що його доля певною мірою нагадує життя ще одного маріупольця, футболіста Сергія Балтачі. З рідного міста той свого часу потрапив до харківського спортінтернату. А потім було київське «Динамо», збірна країни, перемоги, європейська слава, виступи в клубах Англії та Шотландії.

І Костя Калашников у своїй справі мріє про такий злет. А фахівці стверджують, що цьому спортсменові до снаги велика мета.

— Його манера ведення бою дуже нагадує манеру відомого Майка Тайсона, — говорить про Калашникова Ігор Іванович Гайдамак, президент Асоціації любительського боксу України. — Костянтина так і називають — міні-Тайсон...

З Калашниковим познайомилися в кабінеті лікаря Юрія Петровича Дехтярьова в Національному центрі спортивної медицини. Не лякайтеся, боксер звернувся не зі скаргами на здоров'я. Він просто завітав до старшого товариша, до речі, майстра спорту з боксу, щоб порадитися, поговорити про наступний матч боксерів Україна — США, в якому мав взяти участь і він. Якось і не вірилося, що цей 19-річний симпатичний, доброзичливий богатир (виступає у ваговій категорії до 75 кг) на рингу стає грізним і колючим, наводить жах на суперників.

— Нічого, матимете нагоду пересвідчитися в цьому, — пообіцяв Юрій Петрович. — Це справжній ураган. Він упевнено нав'язує суперникові власну манеру бою, тисне його до канатів і буквально розстрілює потужними серіями. Особливо небезпечні його бокові і удари знизу.

Що ж, Дехтярьов казав сущу правду. Коли Калашников вийшов на поєдинок проти старшого від нього на чотири роки мешканця штату Меріленд, члена національної збірної США, темношкірого атлета Генрі Картера, одразу стало зрозуміло, що гостеві буде непереливки. Приголомшений Картер якимось дивом вистояв оті три раунди. Мабуть, дався взнаки досвід, який врятував гостя від гіршого підсумку. Однак бокові арбітри (двоє з трьох — американці) одностайно віддали перевагу українцеві.

Калашников торік брав участь у юніорському чемпіонаті світу. Завершив його без нагород, на п'ятій позиції. Але, за його словами, набув неоціненного досвіду. І взагалі йому сором відступати від задушевних, титулованих друзів братів Віталія та Володимира Кличків.

— Це чудові люди — щирі й безкорисливі, — каже про приятелів Калашников. — Вони мене підтримують і морально, і справами. Я поки що не маю власного помешкання. От і запросили мене Віталій з Володею до своєї квартири. Мешкаємо гуртом, тренуємося. Брати у спорті досягли багато. Особливо Віталій. Але залишилися скромними, душевними, інтелігентними...

Костянтин сказав без зайвої пихатості, що не збирається відставати від своїх друзів. Цей юнак, схоже, не звик кидати слів на вітер.

На знімку: Костянтин Калашников — олімпійська надія України.

Фото Миколи БОЧКА.

Іван ОЗЕРЧУК, журналіст

Подарунки, цукерки і теніс

У гостину до маленьких київських тенісистів ось уже втретє завітали ровесники з Сімферополя, Керчі, Донецька, Ялти, Мелітополя та Дніпропетровська. А компанія «Кока-кола» організувала для них захоплюючий турнір. Усі учасники (106 чоловік) отримали в подарунок майки і кепки, а переможці — призи від фірми «Унікод-Олавтекс» і великі коробки цукерок від фірми «Чумацький шлях». Звичайно, всі діти, їхні тренери, судді досхочу вгамовували спрагу кока-колою.

Назвемо переможців. Тут слід зазначити, що кияни виявили кричущу негостинність, бо повигравали всі перші місця: вікова група 1983—1984 років народження — Дмитро Соколов та Ганна Єник; вікова група 1985 року народження і молодші — Олександр Колганов та Лідія Демченко.

Для того щоб турнір пройшов успішно і весело, багато зусиль доклали головний суддя, арбітр міжнародної категорії Євген Колганов, заслужений тренер України Йосип Айзенштадт та головний секретар турніру Володимир Савченко. До цього додам, що грали діти на кортах стадіону ЦСК ЗСУ.

З усіх усюд

Останні дні на 1 Всесвітніх іграх військовослужбовців, що відбувалися в Римі, були досить успішні для українських атлетів. Здобуто чимало нагород. Зокрема, золоті медалі вибороли: легкоатлет Олександр Багач (ядро) та боксери брати Віталій і Володимир Клички.

Баскетбол. Чоловіки. Чемпіонат Європи. Будівельник (Україна, Київ) — Годел Роботнічкі (Македонія, Скоп'є) — 83:69 (перший матч — 64:65). Тепер кияни за суперника матимуть клуб Байєр (Німеччина, Леверкузен).

Кубок Корача. Астра-Баскет (Швеція, Седертельє) — Шахтар-АСКО (Україна, Донецьк) — 80:86 (перший матч — 41:66).

Футбол. Кубок кубків. Перші матчі 1/16 фіналу.

Брюгге (Бельгія) — Шахтар (Україна, Донецьк). 1:0. Спехар, 88.

Брюгге: Верліндер, Де Брюль, Реньє, Медвед, Боркельманс, Ван дер Ельст, Вермонт, Вер'янс (Верхейн, 58), Станич, Спехар, Классенс.

Шахтар: Шутков, Мартюк, Коваль, Чихрадзе, Попов, Кочвар, Орбу, Воскобойник (Онопко, 71), Петров, Співак, Федьков.

Попереджено Вермонта, Мартюка, Кочвара, Онопка.

Суддя Мело Перейра (Португалія).

14 вересня. Брюгге. Сдад Олімпік. 9000 глядачів.

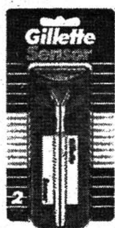
Ще декілька результатів цих змагань: Даг-Ліепая (Латвія) — Фейєноорд (Нідерланди) — 0:7, Динамо (Грузія, Батумі) — Селтік (Шотландія) — 2:3, Храдець (Чехія) — Копенгаген (Данія) — 5:0, Локомотив (Болгарія, Софія) — Хальмстад (Швеція) — 3:1, Інтер (Словаччина) — Реал (Іспанія,Сарагоса) — 0:2, Динамо (Росія, Москва) — Арарат (Вірменія) — 3:1, Теута (Албанія) — Парма (Італія) — 0:2, Жальгіріс (Литва) — Трабзонспор (Туреччина) — 2:2.

Першість країни. Друга ліга. Група А. Галичина — Рось-Трансімпекс — 2:0, Карпати — Нива — 1:0, Меліоратор — Скіфи — 2:1, Водник — Гарай — 1:2, Оболонь — Десна — 1:0, Автомобіліст — Схід — 0:1, Хімік — Газівник — 1:1, Хутровик — Авангард — 0:1, Керамік — Система-Борекс — 1:0, Олімпія — Чорноморець — 2:0.

Хокей. Чемпіонат МХЛ. АК Барс (Казань) — Сокіл (Київ) — 3:1. Завтра кияни приймають армійців Санкт-Петербурга.

ECO-MED-POLL Ukraine

*премьер-дистрибьютор компании **Gillette** представляет на рынке Украины*

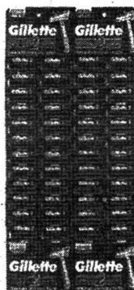

Удобная бритва, не требующая сборки

Качественные двухсторонние лезвия для долгого пользования, нержавеющие стальные и с платиновым покрытием.

Пена для бритья в двух вариантах - обычная и лимонная

Гель для брить обладает успокаивающим действием

Самый популярный в мире одноразовый станок. 5 штук в упаковке.

Крем для бритья в тюбике Для традиционного гладкого бритья

Совершенная технология для безопасного бритья. Непревзойденная бритвенная система с двойным лезвием.

Киев, 252043, бульв. Др. народов, 5, тел.: (044) 268-9168, 268-9211
Одесса, ул. Большая Арнаутская, 53, тел.: (0482) 24-0105, 22-3316

Информация о выпуске инвестиционных сертификатов

«Инвестиционным фондом «Международные инвестиции»

1. Основные сведения о фонде

1.1. Полное официальное наименование инвестиционного фонда (далее — Фонд) — Закрытое акционерное общество «Инвестиционный фонд «Международные инвестиции».

1.2. Тип Фонда — закрытый, создан на 25 лет.

1.3. Местонахождение Фонда — г. Киев, ул. Дмитриевская, 71. Банковские реквизиты: р/с 4467106 в АКБ «Перкомбанк», МФО 321712.

2. Инвестиционная декларация

2.1. Цели инвестиционной деятельности:

2.1.1. обеспечение доходности вложений;

2.1.2. обеспечение приращений вложенных средств.

2.2. Предмет инвестиционной деятельности:

— коммерческая деятельность с ценными бумагами, в том числе с приватизационными, и совместное инвестирование;

— приобретение недвижимого имущества, частей и паев, принадлежащих государству в имуществе хозяйственных обществ в процессе приватизации;

— консультационная деятельность в области своих инвестиционных сертификатов.

3. Сведения о предстоящем выпуске инвестиционных сертификатов

3.1. Вид выпускаемых ценных бумаг — инвестиционные сертификаты.

3.2. Номинал одного инвестиционного сертификата — 50 000 (пятьдесят тысяч) крб.

3.3. Количество выпускаемых сертификатов — 300 000 (триста тысяч) штук на общую сумму 15 000 000 000 (пятнадцать миллиардов) карбованцев.

3.4. Начальная цена одного сертификата на начало проведения подписки — 50 000 (пятьдесят тысяч) крб.

3.5. Дата начала размещения сертификатов — 1 сентября 1995 г.

3.6. Максимальное количество сертификатов, разрешенных к приобретению одним инвестором — без ограничений.

3.7. Форма выпуска ценных бумаг — на предъявителя.

3.8. Ограничение на приобретение ценных бумаг Фондом для отдельных категорий юридических лиц — в соответствии с действующим законодательством.

3.9. Дополнительная информация об эмитенте может быть получена по адресу: г. Киев, ул. Прорезная, 5, по тел. 272-89-50.

4. Сведения об учредителях:

Корешков Александр Викторович — 20%
Барабаш Александр Анатольевич — 20%
Сорока Александр Леонидович — 20%
Кравец Елена Викторовна — 20%
Скринникова Людмила Аскольдовна — 20%

5. Члены правления и наблюдательного совета

Председатель правления — Корешков А. В.
Директор — Барабаш А. А.
Наблюдательный совет:
Сорока А. Л., Теменко А. В., Москалев Ю. А.

6. Сведения об инвестиционном управляющем

ООО «Фондовый Дом «Воинтер», г. Киев, ул. Прорезная, 5, 228-28-26.

7. Сведения о депозитарии

АКБ «Перкомбанк», г. Киев, ул. Сагайдачного, 17.

8. Сведения о независимом аудиторе

Аудиторская фирма «Аудит-Эксим», Киев, ул. Красноармейская, 55.

Арбитражный суд г. Севастополя (335000, г. Севастополь, пл. Восставших, 6) возбудил дело № 004/2 о банкротстве совместного предприятия «Рассвет», 335003, г. Севастополь, ул. Токарева, 6 «а», р/с 467248 в АБ «Синк».

Надежно и оперативно!

Вниманию руководителей предприятий и коммерческих организаций!

КОММЕРЧЕСКИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

предлагает новую услугу по поставке пакетов акций предприятий, реализуемых на СЕРТИФИКАТНЫХ АУКЦИОНАХ

Ваши возможности:
- самостоятельный выбор предприятия и цены приобретения пакета;
- резервирование права подачи заявок на любой сертификатный аукцион;
- защита отвлекаемых денежных средств от инфляции;
- бесплатное получение комплекса информационных услуг.

Вы приняли решение — звоните в Днепропетровск

***Контактные телефоны:* (0562) 47-70-97, 79-05-92, 79-05-93.**

До уваги підприємців та зацікавлених організацій!

Черкаський шовковий комбінат з 20 по 22 вересня 1995 року проводить традиційну виставку-ярмарок з оптового продажу тканин на 1996 рік.

Широкий асортимент!

Нові малюнки та кольори!

Можливість укласти взаємовигідні контракти!

На вас чекають за адресою: 257536, м. Черкаси, вул. Енгельса, 170.
Телефони для довідок: (0472) 69-32-28, 64-46-55, 64-53-33, 64-53-29.

СТАНК

енергетика
будівництво
металургія
інвестиції
сільське господарство
маркетінг

м.Харків, вул. Пушкінська 79/2,
тел. 43-21-71, факс 43-26-63

МБМ *Реализуем*

МИНИ-ПЕКАРНИ любой комплектности **МИКРОДОБАВКИ, СУХИЕ ДРОЖЖИ, МЕЛЬНИЦЫ, МАКАРОННЫЕ ПРЕССЫ, ОБОРУДОВАНИЕ** для производства сгущенного молока, спирта, томат-пасты, пельменей, мороженого. **СПИРТЗАВОДЫ. МАСЛОСЫРЗАВОДЫ. ПИВЗАВОДЫ.**

г. Одесса, ул. Преображенская, 28.
Тел/факс (0482) 256227, 256266, 264490.

Фирма «ТАНТАЛ»
— официальный дилер АО «Белкозин» постоянно реализует со склада в г. Днепропетровске

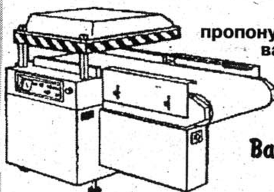
белковую колбасную оболочку всех диаметров (∅22-65), целлофановую сосисочную оболочку производства г. Могилева, а также следующие виды автотехники:
автомобили ГАЗ, УАЗ, РАФ, КамАЗ разных модификаций;
автобусы ПАЗ (пасс.), микроавтобусы УАЗ, РАФ;
«Москвичи» ИЖ-2715 (груз.) и ИЖ-27156 (грузопасс.);
тракторы ЮМЗ и экскаваторы на их базе, болгарские мини-экскаваторные установки БН-10.

Тел.: (0562) 93-05-50, 93-75-72, 93-08-52 (факс).

Виробникам харчових продуктів!

Офіційний дистриб'ютор в Україні німецької фірми MULTIVAC

Компанія ТІРАС-ФОР

пропонує обладнання для вакуумного пакування м'яса, ковбас, птиці, риби, сиру, кави та інших харчових продуктів.

Вакуумне пакування надасть їм привабливого вигляду, значно подовжить термін зберігання продуктів!

284000, Україна, м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 48. Тел. (03422) 3-22-34; факс: (03422) 3-22-34.

Українська Правнича Фундація

при співпраці з
Асоціацією Українських Правників, Українською Нотаріальною палатою, Спілкою адвокатів України, Спілкою юристів України
спільно з
Асоціацією Адвокатів Франції, Асоціацією Адвокатів Іспанії, Американською Асоціацією Юристів

ПРОВОДИТЬ

Міжнародні семінари за програмою створення Незалежної професійної організації юристів

Семінари відбудуться:
25,26 вересня 1995 року
м. Харків, конференц-зал № 6 Національної юридичної академії України, вул. Пушкінська, 77
27, 28 вересня 1995 року
м. Дніпропетровськ, конференц-зал підприємства «Дніпротурист», вул. Фучика, 30.

Семінари проводять члени професійних організацій юристів Франції, Іспанії, Канади, США.

До участі запрошуються адвокати, нотаріуси, судді, викладачі права, студенти юридичних вузів, працівники юридичних фірм.

Початок реєстрації о 9 год. 30 хв.

ЕКОТЕХНІКА

Реалізуємо зі складів в Києві, Луцьку та Одесі
Зубну пасту "Проміс"
Крем для гоління "Уша Лемон"
(044) 277-35-00
(044) 277-93-48
(03322) 3-03-14
(0482) 44-46-22

Информация о выпуске акций второй эмиссии

акционерного общества открытого типа «Николаевский пивзавод «Янтарь»

Характеристика эмитента

Акционерное общество «Николаевский пивзавод «Янтарь» создано как общество открытого типа и зарегистрировано 16 мая 1994 года распоряжением № 4109/1 исполнительного комитета Николаевского городского Совета народных депутатов.

Местонахождение: 327050, Украина, г. Николаев, ул. Янтарная, 320, тел. 25-30-25.

Среднесписочная численность работающих — 438 чел. Основной предмет деятельности: производство пива и безалкогольных напитков, розлив минеральной воды.

По заключению Николаевской аудиторской фирмы «АМЕНД» финансовое состояние предприятия устойчивое. За первое полугодие 1995 года предприятием получено 64 млрд. прибыли. Просроченной кредиторской и дебиторской задолженности предприятие не имеет.

Уставный фонд на момент выпуска акций в размере 10 775 000 000 карбованцев полностью оплачен акционерами. Уставный фонд разделен на 61 569 простых именных акций номинальной стоимостью 175 000 карбованцев.

Данные об эмиссии ценных бумаг

Решение о выпуске акций второй эмиссии принято Правлением от 01.08.1995г., протокол № 30 в соответствии со ст.38 Закона «О хозяйственных товариществах» и п.6.23.8 устава АО «Николаевский пивзавод «ЯНТАРЬ».

Финансовые средства, полученные от эмиссии, будут использованы на замену физически изношенного и морально устаревшего оборудования.

Вид ценных бумаг, что выпускаются, — акции простые именные. Объем второй эмиссии — 2527350 тыс. крб.

Номинальная стоимость одной акции второй эмиссии -175000 крб.

Количество выпускаемых акций — 14442 акции.

Эмиссия проводится серией А-2 с номерами 61570-76011.

Подписка на акции проводится по адресу: Николаев, ул. Янтарная, 320.

Начало подписки на акции — 26.09.1995. Конец подписки — 16.10.1995г.

Размещение акций общество осуществляет самостоятельно, без привлечения торговцев ценными бумагами. Акции размещаются среди юридических и физических лиц, в т. ч. из других иностранных государств на условиях коммерческого конкурса. Преимущественное право на приобретение акций при предложении одинаковой цены имеют акционеры общества.

Начисление дивидендов по акциям второй эмиссии осуществляется в соответствии с действующим законодательством за счет прибыли, остающейся в распоряжении общества после уплаты налогов и обязательных платежей, в размерах, которые определяются общим собранием акционеров. Выплата дивидендов осуществляется один раз в год путем перечисления денежных средств на счета акционеров или через кассу общества по адресу: 327050, г. Николаев, ул. Янтарная, 320.

Факторы риска

При приобретении акций инвестор обязательно должен учитывать такие факторы риска:

ухудшение общей экономической ситуации в Украине;

изменение в налоговой политике в сторону повышения налогов;

стихийные бедствия и др.

В арбітражному суді Хмельницької області (280000, м. Хмельницький, площа Незалежності, 1) порушено справу № 57-Б/4 про визнання банкрутом Шепетівський регіональний приватний футбольний клуб «Темп», р/рахунок 468080 у Шепетівському відділенні Агропромислового банку «Україна» МФО 300012, юридична адреса: 281040, Хмельницька область, м. Шепетівка, вул. Промислова, 12.

Заяви з майновими претензіями до боржника, а також заяви санаторів направляти до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування цього оголошення.

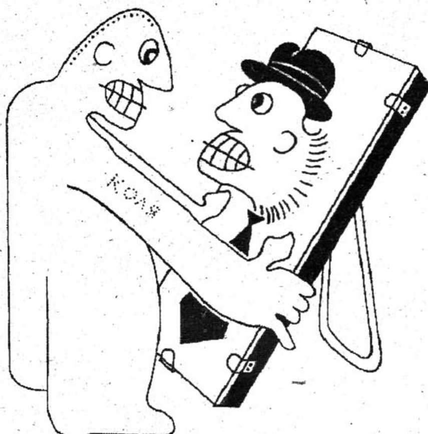
Арбитражный суд г. Севастополя (335008, пл. Восставших, 6) возбудил дела о банкротстве:

1. Дело № 087/2 на МЧП «Манитоба», юридический адрес: 335011, г. Севастополь, ул. Большая Морская, 29-9, расчетный счет № 2468946 в Севастопольском отделении Проминвестбанка, МФО № 324515, учредитель-собственник Гаврикова С. В.

2. Дело № 088/2 на ЧП «Ксюша», юридический адрес: 335003, г. Севастополь, ул. Кожанова, 34, расчетный счет № 468955 в Крымском коммерческом церковном банке, МФО № 324957.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

Жарт номера

Ти — мені, я — тобі, а їм — нашу любов, повагу і турботу!

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Куди йдемо?

Раніше були директиви: ідемо туди-то і так-то. І ми йшли залізними лавами, дружно натискуючи на ліву ногу, затоптуючи все на своєму шляху і всіх, хто хоч трохи вагався. А як же інакше? Попереду була велика мета: світле майбутнє.

Прийшли. Запалили цигарки. Хотіли перепочити.

— Ні, — кажуть. — Вставайте, гнані і голодні. На нас чекає розвинуте світле майбутнє.

Розвинуте — це краще, ніж просто світле. І ми пішли знову, ковтаючи на ходу самогон і заїдаючи нітратами. Але пішли не всі. Деякі відщепенці проміняли розвинуте світле на сонячну Мордовію. Наївні люди. Вони й гадки не мали, що в Мордовії на них чекає те ж саме світле. Щоправда — в клітинку.

Так ми дійшли до ручки. Натиснули на ручку — відкрилися двері. А за дверима — сяючі висоти. Вірніше, їх перша фаза. Це хоч і не триста вісімдесят вольтів, але стало трясти. Трясло так, що почався броунівський рух. Та куди там тому Броуну! Він би жахнувся, побачивши таке під мікроскопом.

Душа, як і раніше, хотіла світлого майбутнього, але вже сьогодні. Кожний розумів його по-своєму. Тому тіло, роз'їдене корупцією й іншими супутніми болячками, рвалося на шматки. Бо не було директив. Ті, що спускали директиви, самі спустилися із сяючих висот. Нова влада ще не усвідомила, що вона — влада, або розуміє, що влада — не вона. Тому тупцює на місці. Чи просто не знає, куди йти.

Один кричить:

— Повернімося назад і почнемо все спочатку!

Чи може студент повернутися до першого класу? Може. Учителем і вождем.

Другого хлібом не годуй, а дай пожити в дикому капіталізмі. Бо дикун. Бо джунглі.

Третій хоче в благородний капіталізм. Цивілізований. Ви бачили цивілізацію в джунглях? Побачите. Коли на перехресті джунглів стане танк. З бетеером.

Четвертий роздвоївся. Хоче ще попрацювати у світлому минулому, а зарплату отримувати за океаном.

П'ятий так і залишився відщепенцем. Після невдалої орієнтації на сонячну Мордовію став орієнтуватися на Європу. Західну.

«А Європа, та курва стара, посміхається буде здалік...» — пише відомий поет. Чому «здалік»? Та тому, що зблизька ми їй не потрібні. В Європу треба ввірватися. Силою. Розуму. А у нас ні розуму, ні честі, ні совісті. А були ж! Принаймні нам так здавалося.

Другий не менш відомий поет взагалі нікуди не хоче йти. Він стомився і «з комунізму повертається додому». Ну, повернуся. **А вдома — соціалізм. Монархічний. В особі голови колгоспу.**

Так куди ж нам все-таки іти? Звісно, куди. У нову епоху. Бажано всім разом. Всією Україною. Колись, щоб наступила нова епоха, вимерли динозаври. Домовилися і вимерли. Ми — динозаври. А так хочеться, щоб навколо були люди.

Анатолій ДЯДЮН.
Мал. Олександра БАРАБАНЩИКОВА.

Олександр ПЕРЛЮК

Перлюкізми

- *От коли б можна було почати своє життя спочатку, я б ще під час народження повісився!*
- *Хоч би яка красива була жінка, вихований чоловік вдасть ніби його це не стосується..*
- *Нерозумно вимагати від чоловіка неможливого — він мусить і сам розуміти, що це потрібно зробити.*
- *Що нижче зігнешся перед начальником, то скоріше він тебе помітить.*
- *Якщо тебе готові розірвати на шматки, отже в тобі щось є!*
- *Наші автобуси — найкращі душогубки в світі!*
- *Стільки чудових людей, що я вже не можу на них дивитися!*
- *Тепер хто не негідник, той не їсть.*

Аполлінарій МОКРИЦЬКИЙ

На нашім городі

На нашім городі
Дивина та й годі:
Все, що виростає,
В партії вступає.
Огірки — ще з генів
В партії зелених,
Помідори стали
До червоних в лави,
Гарбузи й капуста —
В товаристві тлустих,
І редиска рання —
В русі за визнання.
Навіть пишний ревінь
Став до партій ревним,
І соняшник мрійний
Теж уже партійний.
Тільки хрін ще й досі
Длубається в носі:
Без конкретних ліній,
Без статутних правил —
Чи його до лівих,
Чи його до правих...
І питають люди:
Що ж то воно буде?
Гомонять в народі:
Що ж то воно вродить?

Як зберегти друзів

Я**К ЗБЕРЕГТИ друзів? — багато хто розмірковує над цим споконвічним питанням. А я поставив би це питання інакше: «Як не зробити друзів ворогами?» Щоб зберегти хороші стосунки з близькими, достатньо, на мій погляд, дотримуватися кількох простісіньких правил. І коли ви прислухаєтеся до моїх порад, я вам обіцяю, що ваші друзі, приятелі, знайомі, малознайомі і зовсім незнайомі не стануть вашими ворогами.

Отже...

Якщо вас на вулиці зупинять, питаючи: «Земляче, на пиво даси?», — не слід казати прохачу, що він дармоїд. Фраза «Працювати треба!» також недоречна, так само як і звернення до міліції — там дотації не видають. Скажіть: «Розумію, братку, розумію», — дістаньте гаманця з' грошима, що їх ваша дружина дала на продукти, і віддайте стражденному. Тепер можете не сумніватися, що ваших ворогів стало на одного менше.

Навіть коли ви не палите, носіть завжди цигарки і сигарети. Кількох сортів. У молоді від паління різносортиці виробляється нетерпимість до старших. А ви, відповідаючи на прохання: «Діду, дай запалити», — запитанням: «Чого бажаєте? «Прима»? «Столичні» «Мальборо»? «Сальве»? — здобудете безмежну любов підлітків.

Коли ви застали підлеглих за випивкою і грою в «козла» у робочий час на робочому місці, притьма попросіть вибачення за запізнення, дістаньте гроші і відправте практиканта з ПТУ до найближчого вино-горілчаного. Щоб не вирізнятися з колективу, руки від оселедця витирайте не хусточкою, а об власні штани. І неодмінно підспівуйте, коли колектив, настукавшися в доміно і наматюкавшись на адресу керівництва, заспіває колись популярний шлягер «Как все!» У такій ситуації матиме шалений ефект: «Мужики, не треба по батькові, кажіть просто Ваня» і «А він взагалі козел!» — коли мова зайде про вищого керівника.

Коли сусіда з верхнього поверху зайшов до вас з відром через низький тиск у водогоні, обов'язково задовольніть його прохання, навіть якщо для цього доведеться попросити з ванни намилену дружину. Бо мати ворога в будинку — мати весь будинок ворогами.

А коли сусіда зверху залив вас, не кричіть про ремонт, якого ви вчора завершили, не називайте його віслюком і роззявою. Попитайте, чи не потребує він допомоги, і, не дочекавшись відповіді, беріть ганчірку, загорнувши рукава нового костюма, і збирайте воду. Якщо, звичайно, не хочете, щоб у списку втрат був поряд із шпалерами й ваш новий спальний гарнітур, а в стані ворогів — вищеозначений сусіда.

Коли до вас з проханням позичити підійшов чоловік, знайомство з яким ви не можете пригадати, неодмінно сходіть разом із ним додому і віддайте потрібні йому гроші, відкладені на чобітки дружині. При цьому, щоб не образити недовірою, не надумайте взяти розписку. І не треба сушити голову, намагаючись згадати факт знайомства. Його, може, й не було. І, вірогідно, навряд чи воно триватиме й далі. Та це дрібниці, головне — ви не придбали ворога.

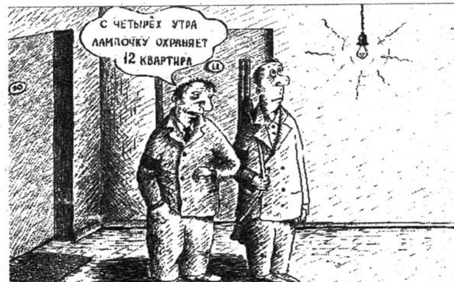
Якщо ваш друг каже вашій дружині компліменти; якщо вона йому бісики пускає; якщо вони цілуються, варто вам лише відвернутися; і якщо ви навіть підозрюєте, що дружина з вашим другом наставляють вам роги, не здумайте вчиняти сварку через острах, що вона від вас піде. Прикиньтеся, що нічого не діється, і ви збережете сім'ю. Від чоловіків, які бережуть цілісність сім'ї, ще жодна жінка не пішла. Адже кожна дружина знає, що коханці приходять та й ідуть, а чоловік залишається...

Передбачити всі життєві ситуації неможливо, та коли ви в оцих моїх порадах помітите принцип дії і дотримуватиметеся його неухильно щодня, ви будете найщасливішою людиною — у вас не буде ворогів.

А мені залишається тільки побажати вам довгих років такого життя.

Юрій АЗАНОВ.

Роздуми при ясному місяці

Пітьма... Дороги не пізнать...
Де ж лампочки, що тут світили?
І, слава Богу, не дістать
До місяця... і той розбили б.

Рис. Александра БАРАБАНЩИКОВА.

Сміх та й годі!

Дивак — не призведи господь!
Невже таких земля ще родить?
Йому при зустрічі: «Заходь», —
І, уявіть собі, приходить!

Владимир РУДОВ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

- ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 380526.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311175.